

št. 237 (21.170) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Žarki nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja št. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 11. OKTOBRA 2014

1,20 €

Napake kot na tekočem traku

SANDOR TENCE

Zapleti s slovensko kandidaturo za Evropsko komisijo, ki jim še ni videti konca, so narančnost neverjetni. Težko jih je že opisati, kaj šele razumeti. Napakam so sledile napake, nerodnostim nerodnosti, tako da sedaj lahko že govorimo o politično-diplomatskem polomu Slovenije. Svoj delež je k temu prispeval tudi predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, če ne drugo, ker se je izkazalo, da je zelo šibak pri komuniciranju. In vsi vemo, kakšno vlogo ima komunikacija v sodobnem svetu.

Rekli smo, da je težko opisati nastalo situacijo. Namesto, da bi se vrla Alenka Bratušek odločila za eno samo kandidatko (Juncker je od vsega začetka zahteval žensko, kar je po svoje vprašljivo), je v Bruselj poslala tri imena: premierko, zunanjega ministra Karla Erjavca in evropsko poslanko Tanjo Fajon. Čudno je že, da se je predsednica dejansko sama kandidirala. A ne samo to, glasovala je celo zase, kar je sicer naredil tudi Erjavec. In to je bila prva velika nerodnost.

Klavarna dogajanja so se nato selila v Bruselj in v evropski parlament. Ni jasno s kakšnimi utemeljitvami je Juncker dodelil slovenski kandidatki tako pomemben in strateški resor, kot je energetska politika, v kateri slovenska političarka sploh ni doma. Tudi tisti, ki se ne spoznamo na evropsko politiko, smo predvideli, da Bratuškova ne bo prestala »zaslijanja«. Ne zaradi iz Slovenije usmerjenih »očitkov« o petju Bandiere rosse na koncertu Tržaškega partizanskega pevskega zborja, temveč zaradi nevzdržne politične klime »vsi proti vsem«, ki se je v Sloveniji in v evropskem parlamentu ustvarila okrog te kandidature.

Ko je Berlusconijeva vlada svoj čas imenovala v Evropsko komisijo Antonia Tajanija, je leva sredina glasno nasprotovala kandidatu. Kaj vse smo v Italiji slišali in brali o Tajaniju, toda ko je postal podpredsednik komisije, so ga Italijani imeli za svojega.

Slovenska vlada je včeraj za kandidatko predlagala Violeto Bulc. Želimo ji vso srečo na »zaslijanju« v evropskem parlamentu, politične okoliščine, v katerih je bila izbrana, pa ne obetajo nič dobrega. Ne v Sloveniji in niti v evropskem parlamentu.

GENOVA - Izredno močno deževje povzročilo poplave

Genova pod morjem blata

En mrtev in ogromna materialna škoda

TRST - Včeraj popoldne v Narodnem domu

Slovesno proslavili štiridesetletnico Slorija

TRST - V veliki dvorani Narodnega doma v Trstu je včeraj popoldne potekala slovesnost ob 40-letnici delovanja Slovenskega raziskovalnega inštituta, ustanove, ki je po besedah sedanjega predsednika Milana Bufona danes še bolj potrebna kot v času njenega nastanka, saj danes ne gre le za utrjevanje in uveljavitev Slovencev v Italiji, ampak tudi ali celo predvsem za odkrivanje in obvladovanje mehanizmov interetnične koeksistence in pozitivne integracije. Ob pozdravih številnih gostov, med katerimi gre omeniti ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazda Žmavca, slovenskega veleposlanika v Italiji Izotta Mirošića, tržaškega župana Roberta Cosoliniča in tržaško prefektinjo Francesco Adelaide Garufi, so na slovesnosti podelili priznanja dolgoletnim sodelavcem inštituta ter nagrajencema Slorijevega natečaja za diplomska in podiplomska dela, udeleženci pa so prejeli tudi izvod nove priložnostne publikacije, ki je izšla ob 40-letnici inštituta.

GORICA - SDGZ
Slovenska podjetja most za Vzhodno Evropo

DANES, 11.10.2014
OB 18. URI

VABIMO VSE NAŠE
ODJEMALCE, PRIJATELJE
IN ZNANCE, DA
NAZDRAVIMO V
OBNOVLJENIH
PROSTORIH V
BOLJUNCU.

DRUŽINA OTA

DREVESNICA in VRTNARJAVA
Helianthus

Pričakujemo
vas na
Proseku!

POPUST 10%
DO 31. 10. 2014

Trst - Prosek 1000 (Bivši Il Giardiniere)
Info: tel. 040 25 28 148 - helianthus2013@libero.it

NOBELOVCI
Nagrada za mir muslimanki in hindujcu

Malala Jusafzaj ANSA

Kailash Satyarthi ANSA

**Plebiscitna proslava
zazrta v bodočnost**

Na 3. strani

**Častno tržaško
meščanstvo ICTP**

Na 4. strani

**Prihodnje leto obnova
doma Angelo Culot**

Na 12. strani

**Izšla je nova knjiga
Jurija Paljka**

Na 18. strani

GENOVA - Po močnem deževju spet katastrofa, kot pred par leti

Genova v poplavi blata

En mrtev in ogromna materialna škoda - Polemike, ker ni bil sprožen alarm

Podobnih prizorov je bilo v nekaterih četrtih Genove nekaj ur po deževju zelo veliko

ANSA

GENOVA - Središče in zaledje Genove so včeraj ponoči vsled močnega deževja prizadele poplave, ki so povzročile veliko gmotno škodo. Ena oseba je izgubila življenje, večik del mestnega središča pa je popolnoma razdejan. Obilne padavine so preplavile ulice pristaniškega mesta, deroča voda je odnašala automobile, ruvala drevesa in električne drobove. Ko je voda odtekla, so bile ulice prekrite z blatom in načaplavinami.

V bližini železniške postaje Brignole v središču mesta so našli truplo 57-letnega moškega. Voda je na tistem območju dosegla dva metra višine. Del središča mesta so v strahu pred novimi poplavami evakuirali, civilna zaščita pa je prebivalcem svetovala, naj ostanejo v višjih nadstropijih.

Mestne oblasti so sporocile, da so šole, univerze in tržnice včeraj ostale zaprte, prav tako bodo zaprte tudi danes. Prebivalce so oblasti pozvali, naj se na pot ne odpravljajo z avto-

mobili, če ni nujno potrebno. Promet je prepovedan v več predelih mesta.

Podobne poplave so Genovo prizadele že novembra 2011, ko je umrla šest ljudi, nastala pa je tudi velika gmotna škoda. Že včeraj so ob katastrofi vzniknile glasne polemike. Ljudje so se spraševali, zakaj ni bil pred nevarnostjo sprožen alarm, župan mesta Marco Doria pa je glasno protestiral, ker zaradi birokratiskih zamud ni bilo mogoče opraviti varnostnih del, ki so bila načrtovana po katastrofi izpred par let.

KOBANE - Če mesto dokončno pade nevarnost pokolov prebivalstva

Skrajneži islamske države zavzeli poveljstvo Kursov v mestu Kobane

DAMASK / ANKARA / TEHERA - Skrajneži Islamske države so vsem prizadevanjem navkljub zavzeli poveljstvo kurdskega sil v mestu Kobane na severu Sirije ob meji s Turčijo. Skrajneži sedaj nadzirajo že 40 odstotkov mesta, potem ko so vanj vdri v ponedeljek. Prodirajo z juga in severa. Zavzetje poveljstva bi IS lahko omogočilo nadaljnje napredovanje proti turški meji. Kot so sporocili iz Sirskega observatorija za človekove pravice s sedežem v Londonu, je IS zasedel poveljstvo kurdskega sil blizu središča mesta. Poveljstvo obsega vojaški kompleks, sedež lokalne administracije in mestni zapor.

Iz observatorija so še opozorili, da bo zavzetje poveljstva omogočilo IS prodiranje proti mejnemu prehodu s Turčijo severno od mesta. Če ga bodo zavzeli, bodo obkljuli kurdske borce v Kobaneju. Boji so neuravnoteženi, saj je džihadistov veliko več in so tudi bolje oboroženi, napredujejo pa kljub letalskim napadom za veznikov pod vodstvom.

ZDA. Kot so opozorili v observatoriju, so v letalskih napadih namreč uničili njihova vozila in položaje, niso pa preprečili dostave orožja iz trdnjave IS v Rak in Alepu.

Od začetka ofenzive IS na Kobane 16. septembra je bilo v mestu in njegovi okolici ubitih okoli 500 ljudi, večinoma borcev na obeh straneh, IS pa je zavzel 70 vasi. 300.000 prebivalcev je zvezalo, od tega večina, okoli 200.000, v sedanjo Turčijo.

Odpislanec ZN za Sirijo Staffan de Mistura je medtem včeraj v Ženevi Turčijo pozval, naj donovi Kurdom, ki so pribežali v Turčijo, da se vrnejo v Kobane in pomagajo pri njegovi obrambi. Pozval jo je, naj dovoli odhod vsaj prostovoljcem z opremo. Ankara je tudi pozval, naj s svojega ozemlja, kolikor lahko, podpre operacijo zavezniških sil.

ZN so sicer v petek sporocili, da se vedno več sirskih Kursov, ki so zapustili

Turški tanki blizu meje nedaleč od mesta Kobane

ANSA

Kobane in so se sprva zatekli v Turčijo, sedaj premika proti Iraku ali varnejšim predelom Sirije. Število beguncov, ki odhaja v kurdska območja v Iraku, se povečuje. Samo v zadnjih dveh dnevih je v odročno begunske taborišče Gavilan prispolo okoli 1600 ljudi, je dejal tiskovni predstavnik visokega komisariata ZN za begunce Adrian Edwards.

Ameriška vojska letala so tudi v noči na petek bombardirala več položajev IS v bližini mesta Kobane na severu Sirije. Kot so sporocili v centralnem poveljstvu ameriške vojske v Tampi na Floridi, so letala napadla devet ciljev na severu in jugu mesta, ki ga oblegajo pripadniki IS. Pri tem so uničila več tankov in stavb. Z nadaljajo so nadaljevali tudi včeraj.

ZDA medtem še naprej pozivajo Turčijo, naj se pridruži boju proti IS, ki je zasedla obsežne predele ozemlja na severu Sirije in Iraka. V Ankari sta se v četrtek mudila ameriški odpislanec za koalicijo

proti IS, upokojeni general John Allen in odpislanec za Irak Brett McGurk, ki sta poskušala prepričati Turke, naj se priključijo boju proti skrajnežem.

Washington je prav tako sporocil, da se bo prihodnji teden v Ankari sestala ameriško-turska vojaška ekipa, ki bo govorila o boju proti IS.

»Ni vprašanje, da je Turčija na pravem mestu za prispevek« na različnih področjih, tudi pri vojaškem sodelovanju, je izjavila tiskovna predstavnica zunanjega ministarstva Jen Psaki. Ob tem je dodala, da »to ni situacija, v kateri bi postavljali zahteve«.

Namestnik iranskega zunanjega ministra Amir Abdolahian je medtem sporocil, da je tudi uradni Teheran v stikih s Turčijo glede rešitve za Kobane, ki ga že tri tedne oblegajo džihadisti, a ga je kurdskega borcev za zdaj uspelo ubraniti. »Upamo, da bo Turčija igrala pomembno vlogo,« je dejal iranski predstavnik.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Nosilni stebri Italije škripljejo ...

SERGIJ PREMRU

Trije nosilni stebri Italije škripljejo, ugotavljajo mediji po svetu. Gre za politiko, gospodarstvo in za poslovitev? Ne, pod vprašajem so pice, mandoline in nogomet, ki so resnično jedro italijanske istovetnosti! The Telegraph poroča o televizijski reportaži, v kateri so razkrili »zastrupljene plati« priljubljene pice. V številnih primerih na bi jo pripravljali v neprimernih higieniskih razmerah, z nekakovostnimi sestavinami, s pri mesjo rakovornih kemikalij in celo v zdravju škodljivih pečeh. Reportaža je sprožila val polemik, še posebej v domovini pice, v Neaplju, kjer so zavrnili očitke kot žaljivo natolceanje. Londonski dnevnik pa navaja podatke o neprimernem vzdrževanju peči, ki jih v čistijo samo občasno, tako da se nabirajo delci zoglenele moke, tako da je ozračje, v katerem pečejo pice, podobno izpuhom tovornjakov na avtocesti, piše britanski dnevnik. Zdravju škodljivi so tudi kartonski ovoji, v katerih dostavljajo pice, namesto olivnegra olja v testo dodajajo olje palme, soje ali sončnice, paradižniki so kitajskega izvora, nekakovostna moka in nezadosten čas vzhajanja testa pa prispevajo k prebavnim problemom in zdravstvenim težavam.

Od pice ni prav daleč do mandolin, sicer v prenesenem smislu italijanske glasbene tradicije. Pod udarnom je tokrat celoten orkester in zbor, poroča AFP, in to po daljšem obdobju finančnih težav in večkratnih stavk, ki se septembra privedle do odstopa znanega dirigenta Riccarda Mutija. Rimski dogodek je morda samo nekakšna premiera v svetu italijanske opere, v okviru katerega še niso zabeležili kolektivnega odpusta vsega glasbenega osebjja. Odpuščenim umetnikom je sicer upravni svet predlagal, naj se zberejo pod okriljem skupinske organizacije, da bi lahko spet nastopali v operni hiši prihodnje leto. Rimski župan je pojasnil, poroča Agence France-Presse, da bi brez odpusta 182 uslužbencov od skupnih 460 moral enostavno zapreti teater. V hudi težavah pa ni samo rimska opera, opozarja AFP: na robu finančnega zloma je tudi znameniti San Carlo v Neaplju, krize pa se otepajo še številne druge italijanske operne ustanove.

Pa še o italijanskem nogometu, ki preživlja težavno obdobje, in ne samo zaradi slabih rezultatov na igriščih. »Predsednik italijanske nogometne zveze izključen za šest mesecev zaradi rasizma« poroča Metronews, ki pristavlja, da je Evropska nogometna zveza UEFA kazovala predsednika FIGC Tavecchia, ki ne bo smel sodelovati pri nobeni mednarodni nogometni pobudi vse do prihodnjega aprila. Vzrok za visoko kazeno, piše pariški list, je Tavecchiaova rasistična izjava na račun igralca afriškega izvora, ki mu je sicer prisodil popačeno ime, ki je prišel iz Afrike, kjer je »do nedavnega jedel banane«. Kljub tej izjavi so Tacchettia delegati izvolili za predsednika italijanske nogometne zveze z dvotretjinsko večino glasov, ugotavlja Metronews, ki pristavlja, da v Italiji večkrat prekoraci meje rasizma.

Ostanimo kar pri odnosu do tujcev. Pritok migrantov v Italijo je resnično neustavljen, italijanska škofovska konferanca pa ugotavlja, da je predlanskim prispevilo v Italijo 43 tisoč tujcev, ki so se tako ali drugače zaposlili, izselili pa se je 94 tisoč italijanskih državljanov. Največ italijanskih izseljencev se je napotilo v Veliko Britanijo, Nemčijo, Svico in Francijo z 10-15 odstotnim porastom v primerjavi s prejšnjim letom. Zanimiv podatek je tudi, da je Furlanija Julijška krajina edina italijanska dežela, iz katere se je izselilo več žensk kot moških, še največ iz tržaške pokrajine.

The Guardian poroča o pobudi župana mesta Elmas na Sardiniji: desetim mlajšim brezposelnim bo občinska uprava zagotovila brezplačni tečaj angleščine, da se bodo lahko zaposlili v tujini. V Italiji je več kot polovica mladih izpod 25 let starosti brezposelnih, ugotavlja londonski dnevnik, brezposelnost pa je posebej dramatična v obrubni deželi, kot je Sardinija. Pobuda župana, ki vodi levosredinsko upravo mesteca nedaleč od Cagliarija, je učinkovit odgovor na iziv naraščajoče mladinske brezposelnosti, ali pa je samo priznanje nemoči. Vprašanje, ki ga postavlja The Guardian, je zaenkrat brez odgovora. Za ene občinske pogodbne nudi samo brezplačni intenzivni tečaj angleščine in nizkonacionalno letalsko karto. Za druge pa prestavlja dosti več, saj brezposelnim ponuja enkratno možnost, da si zatocevijo delovno izkušnjo v tujini, kar jim bo lahko pomagalo pri iskanju službe, ko se bodo vrnili domov, poroča britanski dnevnik.

Nastopil je čas državljanske ne-pokorštine, napoveduje Les Echos v zvezi s polemikami med številnimi italijanskimi župani in notranjim ministrom Alfanom glede registracije porok, ki so jih istospolni partnerji sklenili v tujini, kjer so take zvezne dovoljene. Alfanova prepoved vpisovanja v matične knjige se dogaja prav v času, ko je vrhovno sodišče ZDA prižgal zeleno luč priznanju istospolnih zvez, ugotavlja francoski finančni dnevnik. V tej razpravi je očitna odsotnost parlamenta, ki se doslej še ni izreklo o zadevi, ugotavlja Les Echos, medtem ko je okrožnica notranjega ministra izvala pravi upor večine županov, ki so se odločili za registracijo poročnih zvez, ki so jih istospolni partnerji sklenili v tujini. Tovrstne poroke v Evropi priznavajo Belgija, Nizozemska, Španija, Norveška, Portugalska, Islandija, Danska, Francija, Luksemburg in Velika Britanija, istospolne civilne zvezne pa priznajo v Nemčiji, na Irske, Finsku in Češku, v Švici, Litvi, Avstriji in Sloveniji. Les Echos navaja še izsledke javnopravnega raziskave, iz katere izhaja, da se 78 odstotkov Italijanov strinja s priznanjem istospolnih porok, in zato se bo o zadevi moral prej ali slej opredeliti tudi predsednik Renzi.

In še nekaj o italijanskem prvem ministrusu. Ameriška revija Fortune je objavila seznam 40 najplivnejših osebnosti na svetu izpod 40 let starosti. In na tretje mesto se je uvrstil travis Kalanick in Brian Chesky, ustanovitelj taksi službe Uber oz. turistične ponudbe Airbnb, na drugo ustanovitelj Facebooka Mark Zuckerberg, na tretje pa prvi mož ukrajinskega energetskega koncerna Andriy Kobolyev. Renzi bo dopolnil 40 let prihodnjega januarja.

TRST - V Narodnem domu slovesnost ob 40-letnici Slovenskega raziskovalnega inštituta

Slori je danes še bolj potreben kot v času njegovega nastanka

Nagovor predsednika Bufona in pozdravi gostov - Priznanja sodelavcem in nagrade natečaja - Ob jubileju priložnostna publikacija

TRST - Potreba po Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu je danes še večja kot v času, v katerem je nastal, saj se slovenska manjšina v Italiji ne nahaja le pred problemom notranjega etnično-nacionalnega in socio-ekonomskega utrjevanja ter lastnega uveljavljanja v odnosu do italijanskih institucij oblasti, ampak tudi ali celo predvsem pred problemom odkrivanja in obvladovanja mehanizmov interetnične koeksistence in tako imenovane pozitivne, se pravi ne-asimilacijske integracije z večinskim družbenim okoljem. O tem je prepričan predsednik Slorija Milan Bufon, ki je včeraj pooldne v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu nagovoril udeležence slovesnosti ob 40-letnici inštituta.

Proslave, ki je trajala kar poltretjo uro, se je udeležilo večje število gostov, predstavnikov krajevnih oblasti, političnega in družbenega življenja Slovencev v Italiji, sorodnih inštitutov ter seveda veliko bivših in sedanjih sodelavcev in članov inštituta, ki so si ob vhodu v dvorano lahko ogledali razstavo publikacij Slorija ter prejeli izvod priložnostne publikacije z naslovom Raziskovanje Slovencev v Italiji. Razvoj, izzivi in perspektive, ob zvoki kitare gojenca Glasbene matice Tjaša Leghisso pa so si uvodoma ogledali fotografike utrinke delovanja Slorija.

O zgodovini inštituta ter izzivih in nalogah, ki ga čakajo v prihodnosti, je v daljšem nagovoru spregovoril predsednik Slorija Milan Bufon, ki prihodnost vidi v krepitevi vloge inštituta kot osrednje referenčne ustanove za proučevanje položaja Slovencev v Furlaniji Julijski krajini ter širših procesov družbene povezanosti, po tudi v povezovanju s sorodnimi institucijami v bližnjem italijanskem in slovenskem okolju ter integriranju raziskovalnih nalog v razvojne politike na regionalni in širši mednarodni ravni. Slovenska narodna skupnost v Italiji namreč ni nek osamljen otok ali »pomol« slovenstva v tujem okolju, ampak sestavni del kompleksne multikulture stvarnosti, prav tako ne more biti zgolj predmet mednarodne in nacionalne politike, ampak mora tudi sama postati aktor. Zato dela za Slori ne manjka, saj bo od kakovosti in intelektualne razgledanosti pripadnikov manjšine odvisno njeno prihodnje uveljavljanje v evropsko vse bolj odprtih prostorih, za izpolnjevanje teh ciljev pa bodo potrebne dovolj ustrezna in stabilna finančna dotacija ter kadrovska zasedba, a tudi okrepljenja vodstvena, organizacijska in koordinacijska struktura, je dejal Bufon.

Pomen Slorija ter znanstvenega raziskovanja tako za slovensko narodno skupnost kot tudi za širše deželno in čezmejno okolje so v svojih pozdravih poudarili tržaški župan Roberto Cosoloni, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc (slednji je Sloriju izročil tudi priznanje Urada), slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič, tržaška prefektinja Francesca Adelaide Garufi, generalni direktor direktorata za znanost pri slovenskem ministrstvu za izobraževanje Urban Krajcar, poslanka Tamara Blažina, podpredsednik deželnega sveta FJK Igor Gabroveč, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, podpredsednik SSO Igor Švab, predstavnica rektorata Univerze v Trstu Maria Cristina Bennussi, prorektor za znanstveno-raziskovalno in razvojno delo Univerze na Primorskem Štefko Miklavčič, direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane Sonja Novak Lukanovič, predsednik Furlanskega filološkega društva Federico Vicario in predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul. Na slovesnosti, ki jo je povzvala radijska in televizijska voditeljica ter nekdanja sodelavka Slorija Vida Valenčič, pa so podelili tudi posebna priznanja za dolgoletno vodenje inštituta, ki so jih prejeli Aljoša Volčič, Emidri Susič, Sergij Lipovec in Milan Bufon, medtem ko so prejemniki posebnih priznanj za dolgoletno sodelovanje

organih Slorija Viljem Černo, Vladimir Vremec, Aleš Lokar, Mitja Race, Marino Kokorec, Danilo Sedmak, Bojan Brezgar, Karlo Bresciani in Norina Bogatec, posebno priznanje za zunanje partnerstvo in sodelovanje pa so prejeli Inštitut za narodnostna vprašanja, Lucija Čok in Furlansko filološko društvo, medtem ko so se prisotni spomnili pokojnih predstavnikov in sodelavcev Slorija, kot so bili Karel Šiškovič-Mitko, Darko Bratina, Pavel Stranj, Salvatore Venosi, Vladimir Klemenčič in Inka Štrukelj.

Podelili so tudi nagrade letosnjega natečaja Slorija za diplomska in poddiplomska dela. Pri tem je inštitut prejel devet diplomskih nalog in eno doktorsko disertacijo, nagrado pa sta prejela Ines Beguš, ki je na Univerzi na Primorskem doktorirala z disertacijo o avtonomiji in ekonomiji Nadiških dolin v Beneški republiki, in Januš Ježovnik, ki je na Univerzi v Ljubljani diplomiral z nalogo o narečni književnosti Renata Quaglie v prevodih Marka Kravosa. (iz)

Ob jubileju so tudi izročili priznanja dolgoletnim sodelavcem

FOTO DAMJAN

CELOVEC - Deželna proslava ob 94. obletnici plebiscita

Koroška s pogledom v prihodnost

Proslava deloma v obeh deželnih jezikih in ob navzočnosti koroških Slovencev - Veliko o skupni Evropi, nič pa o še neizpolnjenih obvezah do Slovencev

Letošnja proslava je bila usmerjena v prihodnost

Kot lani je nekaj stavkov v slovenščini v svojem govoru povedal tudi deželni glavar Peter Kaiser. Kot edini uradni govornik je Kaiser - ko je govoril o dogodkih pred 94 leti -

izpostavljal tudi prispevek koroških Slovencev za nedeljeno Koroško pri plebiscitu leta 1920 in se v nadaljevanju zavzel za deželo, katere pogled je usmerjen v bodočnost in v

skupno Evropo, v kateri naj bi odigrali vse bolj pomembno vlogo regije kot je to npr. alpsko-jadranska s Koroško, severno Italijo, Slovenijo ter Hrvaško.

»Koroška se je razvila iz bivšega bojnega območja pred 100 leti v mirovno regijo Alpe-Jadran,« je dejal deželni glavar. Ko je zaključil svoj govor, je še izrazil prepričanje, da sta nov način praznovanja in novo vzdusje med prebivalci dežele spodbuden znak, da Koroška lahko z optimizmom gleda v bodočnost. Odprtih vprašanj glede še vedno neizpolnjenih pravic slovenske manjšine pa Kaiser na proslavi ni omenil.

Kot vsako leto se je uradna Koroška obletnica plebiscita spomnila na dveh slovesnostih. Najprej na pokopališču v Trnji vasi, kjer je bil poklon vojaškega značaja, pri katerem je prvič sodeloval tudi slovenski pevski zbor, nato pa še na dvorcu deželnega dvorca s prireditvijo povezovalnega značaja. Navzoča je bila celotna deželna elita - od članov deželnih vlade, državnih (med njimi tudi predsednika koroška Slovenka Ana Blatnik) in deželnih poslancev) prek gospodarstvenikov, najvišjih predstavnikov obeh Cerkva ter predstavnikov najpomembnejših zveznih in deželnih ustanov na Koroškem. Med zastopniki manjšine je predsednik deželnega zabora, Reinhart Rohr (SPÖ), na proslavi na dvorišču deželnega zabora še posebej pozdravil predsednika ZSO Marjana Sturma in SKS Bernarda Sadovnika - ne pa tudi poslujočega podpredsednika NSKS Nantija Olipa in predsednika EL Gabrijela Hribarja, ki pa sta prav tako bila na tribuni. Pozdravil je tudi člane t.i. konsenze skupine, mdr. predsednika domovinske organizacije KHD Josefa Feldnerja. Na proslavi so manjkali le slobodnjaki, kot že lani pa so se v publiku pojavit tudi t.i. koroški »vindišarji«, skupina slovensko govorečih, ki noče, da bi jo prištevali k slovenski narodni skupnosti na Koroškem. Del letošnje proslave je bil namenjen tudi fotografskemu natečaju pod gesлом »Menjava perspektive: sledovi domovine - vizije o domovini«, ki ga je dežela Koroška letos prvič razpisala o 10. oktobru. Sodelovalo je 57 dijakinj in dijakov v starosti med 12. in 16. letom. Na včerajšnji proslavi so predstavili prve tri zmagovalce/c.

Uradna proslava se je iztekla s polaganjem vence pred »obeležjem koroške enotenosti« ob spremljavi uradne deželne himne in nato še neuradne (dvojezične) himne Kaernten - Koroška. (il)

TRST - Zaradi dvojnega umora v Lignanu

Prizivni sodniki potrdili dosmrtno kazenski kazeni za dekle

TRST - Tržaško prizivno porotno sodišče je za 22-letno kubansko državljanko Lisandro Aguila Rico včeraj potrdilo dosmrtno zaporno kazen. Dekle je v zaporu zaradi dvojnega umora z dne 19. avgusta 2012 v vili v kraju Lignano Sabbiadoro, kjer sta po mučenju umrla zakonca Rosetta Sostero in Paolo Burgato. Prvostenjsko obsodbo na dosmrtno kazen so izrekli 3. oktobra 2013 v Vidmu, Luisandra Aguila Rico je krivdo zvrácalna na svojega starejšega brata. Reiver Laborde Rico je po zločinu pobegnil na Kubo, kjer so ga prijeli in naposled obsodili na 25 let zapora.

Od danes na Radiu Trst A Pisonov Radio Noir

TRST - V sklopu Male scene bo danes ob 18. uri na Radiu Trst A na sporednu prva radijska igra iz niza Radio Noir, ki ga je napisal tržaški pisatelj in režiser Igor Pison. Pisonove radijske igre so žanrsko opredeljene, avtorja namreč to pot zanimajo tako imenovane mračne zgodbe, ki v sebi nosijo umor ali so posledica tega. Pison izredno natančno sestavlja strukturo posamezne zgodbe, izrisuje like, ustvarja različna vzdušja, gradi napetost, da previdno in skozi premišljene detajle in prizore vodi poslušalca do zadnjega diha oziroma do konca, ki je vselej - kot se za ta žanr spodbobi - nepričakovani. V interpretaciji Primoža Forteja in Romeo Grebenška bo danes na sporednu krajša radijska igra z naslovom Moj beg, v kateri novinarja lokalnega dnevnika spremljata nenavadni primer umora. A to je le začetek. Kdo koga lovi oziroma, kdo pred kom beži, pa ostaja vprašanje. Naslednja igra tega niza bo na sporednu novembra.

ŽELEZNICA Samomor na progi Trst-Benetke

BENETKE - Včeraj od 9.50 do 12.25 je bil železniški promet med Trstom in Benetkami (v obeh smerih) prekinjen zaradi samomora na progi med Portogruarom in krajem San Stino di Livenza. Deželni vlak št. 11120, ki je vozil iz Portogruara v Benetke, je do smrti povozil 36-letnega moškega, ki je stopil na tračnice, da bi si vzel življeno.

Preiskovalci so si dopoldne ogledovali prizorišče tragičnega dogodka, zaradi česar vlaki niso smeli voziti. Nekaj vlakov so preusmerili na progo Treviso-Portogruaro, s tem se je vožnja podaljšala za 40 minut. Druge vožnje so ukinili, namesto vlakov so vozili nadomestni avtobusi. Šest deželnih vlakov je zabeležilo po dve uramude.

OBČINSKI SVET - Priznanje Centru za teoretsko fiziko

Vsi znanstveniki so častni in zaslužni občani Trsta

Ravnatelj ICTP Quevedo se je spomnil Salama in Budinicha

S podelitvijo častnega meščanska miramarskemu Centru za teoretsko fiziko (ICTP) se je Občina Trst oddolžila za 50-letno delo te ustanove v prid znanosti in obenem tudi mestne skupnosti. Včerajšnja slovesnost v občinski dvorani je bila tudi priložnost, da se je Občina spomnila glavnih pobudnikov ICTP: Abdusa Salama, po katerem center nosi ime, ter Paola Budinicha, ki je bil svoj čas tudi občinski svetnik. Ravnatelju ICTP Fernandu Quevedo je častno meščanstvo izročil župan Roberto Cosolini, medtem ko je slovesnost uvedel predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič.

Quevedo je dejal, da je zelo počaščen zaradi tega priznanja. »Res je, da je naša znanstvena ustanova došla dala in nudila Trstu, res pa je tudi, da je od mesta dobila veliko,« je še povedal ravnatelj. ICTP je v svoji 50-letni zgodovini gostil 130 tisoč znanstvenic in znanstvenikov iz kar 185 držav.

Cosolini je izhal iz pečata, ki sta ga ICTP dala pokojna Salam in Budinich. Bila sta človeka z daljnoročno razvojno vizijo, ki sta od vsega začetka tolmačila razvoj miramarske ustanove v popolni simbiozi z mestom, kar ni bilo vedno lahko. Ta podvig je po Cosolinijevem prepričanju odlično uspel, ICTP je po županovi oceni tu prispeval k okreplitvi odnosov med

Direktor ICTP
Fernando Quevedo
in tržaški župan
Roberto Cosolini

FOTODAMJ@N

mestom in Italijo, ki je v to mednarodno ustanovo veliko investiral. »Ni res, kot mislijo nekateri, da je bilo pred letom 1954 v Trstu vse lepo in prav, saj je dejansko šlo za tujo okupacijo. In tudi nikakor ne odgovarja resnici, da so se s prihodom Italije pri nas začele vse nezgode,« je naglasil še župan. Mesto se tudi s pomočjo znanstvenikov učinkovito borilo proti mejam, raznoraznim pregradam in predsodkom.

Quevedo se je, poleg Budinicha in Salama, spomnil tudi drugih zaslужnih osebnosti za nastanek in razvoj ICTP. Izrecno je omenil devinskega princa, ki je ustanovi daroval zemljišče pri Miramaru, ter takratnega župana Maria Franzila, medtem ko je tržaška hranilnica CRT v začetku finančno veliko pomagala ICTP. »Če ne bi bilo Budinicha in Salama, bi Trst ne dobil Centra za teoretsko fiziko, za ka-

terega so se takrat potegovali Kopenhagen, Ženeva in Dunaj,« je še povedal Quevedo.

Prav včeraj so v kavarni San Marco predstavili knjigo o Paolo Budinichu, ki jo je napisala Rita Cian. Knjigo in avtorico je predstavil novinar in pisatelj Paolo Rumiz, po predstavitvi knjige so predvajali dokumentarec o Budinichu, ki ga je posnel Fabio Pagan.

OBČINA TRST - SLOVENŠČINA Furlanič: Goriški župan Romoli je pogumnejši od tržaškega župana

Predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič v sporočilu za javnost piše, da je z velikim razočaranjem in tudi jezo prebral v tisku stališča župana Roberto Cosolinija in kolegov o rabi slovenske v mestni skup-

štini. IZTOK FURLANIČ

ščini. Zastopnik SKP sicer pravi, da tega vprašanja osebno ni sprožil v medijih, pač pa je odgovoril na novinarsko vprašanje v zvezi z uvedbo simultanega prevajanja v goriškem občinskem svetu, kjer ima večino desna sredina.

»Ne glede na možnost, da bi lahko omogočili občinskim svetnikom, da sami prevedejo svoj poseg v slovenščini - s tem ne bi bilo stroškov za napravo in tolmače - to finančno breme sodi v t.i. stroške za demokracijo,« ugotavlja Furlanič. Ta finančna bremena si lahko privošči »velika« občina Koper-Capodistria, kjer lahko občinski svetniki gorovijo v slovenščini in italijanščini. Predsednik občinskega sveta pravi, da so v Kopru za veliko večino občinskih svetnikov slušalci nepotrebne, saj v tamkajšnjih slovenskih šolah poučujejo tudi italijanščino. »Tega pa si ne more »privoščiti« majhna Občina Trst, ki sicer najde denar za spominske komemoracije dogajanj, ki jih enostavno nikoli ni bilo,« poudarja še Furlanič. Na koncu ugotavlja, da je goriški župan Ettore Romoli glede slovenščine bolj občutljiv in pogumen od župana Trsta Roberta Cosolinija.

Z kroniko naj dodamo, da je pomisleke nad slovenščino v občinskem svetu izrazil tudi vodja občinskih svetnikov SEL Marino Sossi. Pravi sicer, da nima nobenih problemov s slovenščino, ter da je zagovornik premostitve vseh pregrad in zidov. O tolmačenju v slovenščino je sicer pravljjen diskutirati, dvomi pa, da je to najprimernejše sredstvo za rušenje zidov in za politiko dialoga.

GLINŠČICA Mitja Lovriha dokončno izločen iz procesa

Funkcionar Občine Dolina Mitja Lovriha je bil dokončno izločen iz procesa o čistilni akciji spomladi leta 2012 v Glinščici. Pristojni sodnik je umaknil obtožnico proti Lovrihi, tako da so na zatožni klopi na procesu ostali še bivši deželni odbornik Luca Ciriani, direktor deželne civilne zaščite Guglielmo Berlasso ter deželna funkcionarja Cristina Trocca in Adriano Morettin.

Z »arhiviranjem« sodnega postopka proti Lovrihi je sodišče razsodilo, da Občina Dolina ni na noben način soodgovorna za morebitne napake in nepravilnosti pri čistilni akciji v Glinščici, ki je dvignila toliko prahu, kazenske ovadbe in, kot rečeno, proces, ki se bliža koncu.

Sodnik Marco Casavecchia je Lovriho začasno izločil s procesa, ko je slednji v skladu z zakonom upravičen zahteval od tožilstva dvojezični sodni postopek. Javni tožilec je takrat ostopil proti zahtevi branilca občinskega uslužbenca z utemeljitvijo, da Lovriha nima pravice do dvojezičnega postopka, saj naj bi bil kot javni funkcionar obvezan k znanju italijanščine. Tožilčeva stališča je sodnik označil za polnoma neutemeljena.

PREFEKUTURA - Na ogled izumiteljevi predmeti

Razstava o Marconiju in njegovih »čudežih«

Razstava bo na ogled danes in jutri od 9. do 13. ter od 15. do 19. ure

FOTODAMJ@N

Sinoč so na tržaški prefekturi na Velikem trgu slovensko odprli razstavo o fiziku, izumitelju, podjetniku in senatorju Guglielmu Marconiju, »očetu radia«, rojenem pred 140 leti. Tako se je začel niz pobud na podbodu Občine Trst in kulturnega društva Cinzia Vitale, ki se bo nadaljeval do ponedeljka. Letos poteka tudi sto let, od kar so Marconija imenovali za senatorja, 105 let od njegove Nobelove nagrade za fiziko in 110 let od krsta ladje-laboratorija Elettra.

Razstava, ki jo so odprli včeraj, je nastala v sodelovanju z mestnim muzejem morja in pod pokroviteljstvom italijanskega predsednika republike. Na njej si je prvič mogoče ogledati Marconijeve predmete z ladje Elettra: med temi so tudi izumiteljeve knjige, pomorski priručniki in tipka, s katero je Marconi leta 1936 iz Genove poslal »brezžični« impulz in prižgal svetilke župan-

stva v avstralskem Sydneyju. Razstava bo na ogled danes in jutri od 9. do 13. ter od 15. do 19. ure.

Častna gostja večdnevnega praznovanja v Trstu je Marconijeva hči, kneginja Maria Elettra Marconi. Danes ob 9. uri si bo v veži glavnega poštnega urada na Trgu Vittorio Veneto ogledala obnovljeni Marconijev kotiček, posvečen njenemu očetu. Ob 11.30 pa bo na sprednu koncert Wireless music v sodelovanju z International Chamber Music Academy z Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina. Jutri bo kneginja Elettra navzoča na Barcolani, v ponedeljek ob 10. uri pa bo Univerza v Trstu gostila posvet o jezikih komunikacije »od Marconijevega radija do spletka«. Sodelovali bodo številni novinarji. Iste ga dne opoldne pa bo, vedno na glavnem sedežu tržaške univerze, nagrajevanje zmagovalca natečaja za najboljšo zamisel za ovrednotenje premca ladje Elettra.

Botanični vrt Carsiana odprt samo še danes in jutri

Botanični vrt Carsiana pri Zgoniku bo odprt samo še danes in jutri. Danes bo odprt od 10. do 13. ure, jutri pa tudi od 15. do 19. ure. Danes bodo voden obiski ob 10.30, 11.30 in 15.30. Jutri bodo na vrsti nekatere posebne pobude. Med temi bo ob 10.30 brezplačen voden obisk Sredozemskega vrta, kjer raste 40 različnih rastlinskih vrst, ki so značilne za območje od Istre do Sredozemlja. Ob 11.30 in 15.30 pa bosta na vrsti vodena obiska proti plačilu, tokrat glede kraških rastlin. Spomnimo naj, da se vrt nahaja na cesti med Gabrovcem in Zgonikom. V njem je več kot 600 rastlinskih vrst, ki so značilne za Kras in so na ogled v posebni dolini.

Protest proti sporazumu med Evropsko unijo in ZDA

Danes in jutri bodo v številnih evropskih mestih protestne pobude proti sporazumu TTIP, ki so ga sklenile Evropska unija in Združene države Amerike glede trgovine in investicij. Protestniki so mnenja, da bo to oškodovalo interes državljanov in potrošnikov. Protestna pobuda v Trstu bo ob 17.30 v Ul. Tarabochia št. 3, kjer bo javna skupščina v priredbi liste Tsipras.

Volitve za obnovo zbornice tržaških farmacevtov

Na sedežu zbornice tržaških farmacevtov (Trg sv. Antona št. 4, 2. nadstropje) bodo danes od 15. do 17. ure volitve za obnovo upravnega odbora za obdobje 2014-2017. Volitve se bodo nadaljevale tudi jutri od 10.30 do 12.30 in v pondeljek od 14.30 do 18. ure.

ŠTIVAN - Po začasnom zaprtju druge linije prevevata delavce bojazen in pesimizem

Papirnica Burgo: neznosno čakanje na lastno usodo

Strah in zaskrbljenost nad lastno usodo sta prevevala delavce, ki so se včeraj odpravljali na delovno mesto oziroma so komaj končali delovno izmeno v štivanski papirnici Burgo. Tisti, ki so prihajali na delo, so bili sicer bolj pripravljeni na pogovor (čeprav so v bistvu vsi poudarjali le to, da jih skrbti neznana prihodnost), medtem ko so bili tisti, ki so odhajali domov, izredno redkobesedni.

V papirnici Burgo so namreč včeraj zčasno ustavili drugo proizvodno linijo, deset dni pa bo okrog 120 zaposlenih v dolnilni blagajni. Kaj se bo zgodilo 20. oktobra, ni znano. Znano je le, da je vodstvo Burga začasno zaprlo drugo štivansko linijo z uradnim razlogom, da je potrebno zmanjšati proizvodnjo zaradi zmanjšanega povpraševanja. Poseben papir za revije, ki ga proizvajajo v Štivanu, gre namreč danes manj v promet.

Najhujši problem je ravno v informacijah, ki jih posreduje oziroma ne posreduje vodstvo skupine Burgo. Uslužbenici so namreč izvedeli da krizo in zaprtje druge produktivne linije prek sredstev javnega obveščanja, tudi sindikati so potožili, da so bile vse zahteve po srečanju zamen. Sindikati so zaradi tega tudi oklical stanje pripravljenosti.

Zato ni čudno, da so se zaposlenih pollastili jeza, razočaranje in večinoma pesimizem. Med nekaterimi delavci, ki smo jih včeraj srečali ob vhodu v papirnico, je bil otipljiv strah. Če so bili po eni strani zaskrbljeni zaradi usode druge linije in sploh papirnice in torej delovnih mest, je bila vsekakor razširjena dodatna bojazen. Kot smo izvedeli kasneje, niso popolnoma jasni kriteriji, na osnovi katerih naj bi prišlo do morebitnih odpustov. Če so v preteklosti navadno veljali kriteriji, kot so delovna doba, število otrok, starost in tako naprej, bi lahko predstavljal pogovor z novinarji dodaten »kriterij«.

Sposmitteni velja, da se je število zaposlenih v štivanski papirnici od leta 2001 zmanjšalo za 400 delavcev, do odpustov oziroma kriznih obdobjij pa je vselej prišlo jeseni ali konec leta. Zadnjič je to bilo lani, ko se je zaključila večletna solidarnostna pogodba. Takrat je zapustilo papirnico 33 ljudi. Resnici na ljubo je treba povedati, da je od 400 omenjenih delavcev le malokdo ostal

Papirnica Burgo v Štivanu.
Spodaj: delavci zapuščajo tovarno po končani izmeni

FOTODAMJ@N

na cesti, saj je šlo večinoma za predčasne upokojitve ali dopolnilno blagajno in mobilnost do končne upokojitve. Danes je v štivanski papirnici zaposlenih 385 ljudi, od katerih je vsaj 100 slovenske narodnosti.

Delavci pa imajo že vsega dovolj. Zadnja vest o morebitnem zaprtju druge linije ali celo papirnice je bil le zadnji udarec. To je bilo včeraj razvidno na obrazih delavcev, ki ne pozajajo več nasmeška. Vzdušje v tovarni je zelo slabo, so povedali eni, medtem ko so drugi poudarili, da dobivajo vesti preko medijev. Tretji so prijazno dali razumeti, da nočejo govoriti, eden izmed njih pa je povedal, da »bijejo po nas že mnogo let« in da ni razlogov za optimizem. Tistim, ki so odhajali z dela, se je večinoma mudilo. Med temi so bili tudi nekateri slovenske narodnosti: »živimo tako, kaj hočeš...«, »danes so zaprli linijo«, »čakamo...«. Marsikdo je bil tudi kritičen do sindikatov, češ da so prejeli od njih premalo informacij, v glavnem pa so vsi poudarjali, da »čakamo na razplet dogodkov«.

V petek, 17. oktobra, se bodo namreč v Bologni sestali državni panožni sindikati, ki bodo odločali o prihodnjih korakih. Sindikati zahtevajo srečanje z vodstvom skupine, ki mora predstaviti poslovni načrt in

točno povedati, kaj namerava storiti, pravijo pri sindikatu Uilcom. Sindikat je mnenja, da namerava Burgo »obubožati« štivansko papirnico v korist drugih dveh, ki proizvajajo isto vrsto papirja (Burgo razpolaga drugače z več kot 10 papirnicami v Italiji). Prihodnji teden bo torej znano, kaj namerava jo storiti sindikat, ki napovedujejo tudi ostre

oblike protesta. Drugi pomemben mejnik bo 20. oktober, ko naj bi ponovno zagnali drugo linijo v štivanski papirnici. Razen v primeru, ko bi vodstvo preusmerilo naročila za drugo linijo na svoji papirnici v krajih Verzuolo in Villorba, kot to zatrjuje vodstvo sindikata Uilcom.

Aljoša Gašperlin

TRG OBERDAN, BORZNI TRG - V šolah okrnjen pouk

Protestni shod dijakov in študentov

Slovenski transparent pred sedežem deželnega sveta na Trgu Oberdan
FOTODAMJ@N

Višešolski dijaki in univerzitetni študentje so včeraj v vsej Italiji manifestirali za boljše razmere v šolstvu in na univerzah ter proti reformi trga dela in vladni politiki nasprotnih. Protestni shod so organizirali tudi v Trstu, kjer so pretežno mladi demonstranti (v prvi vrsti Zveza dijakov) skandirali gesla za zaščito javne šolstva in proti premierju Matteu Renziju. Med pri-

bližno štiristotimi udeleženci so vihrale tudi zastave sindikata kovinarjev Fiom-Cgil, Protikapitalistične levice in drugih gibanj. Sprevod, ki se je vil po ulicah mestnega središča (s postankom pred palačo deželnega sveta) vse do Borznegra trga, je voznikom kot običajno povzročil nekaj preglavic. Na raznih šolah, tudi slovenskih, je pouk v številnih razredih odpadel.

GLAVNA ŽELEZNIŠKA POSTAJA Milanski Expo se predstavlja

Na 9. peronu glavne tržaške železniške postaje bo danes med 10.30 in 19. uro mogoče stopiti na prav poseben vlak, ki nas vabi na obisk svetovne razstave Expo 2015 v Milenu. Na vlaku ExpoExpress, katerega pobudniki so poleg organizatorjev svetovne razstave tudi založba Mondadori in družba Trenitalia, bo predvsem govor o prehrani in kuhanju, vrstili se bodo bolj ali manj znani kuharji in izvedenci, pa tudi pevca Jack Savoretti (ob 14. uri) in Mario Biondi (po 16.30).

Posvet o azbestu in novostih na pravnem področju

Združenje izpostavljenih azbestu AEA iz dežele Furlanije-Julijske krajine prireja danes od 8.30 do 11. ure v dvorani Oceania na Pomorski postaji posvet na temo »Azbest: novosti na zdravstvenem, pravnem in okoljskem področju«. Uvodno besedo bo podal predsednik deželnega združenja AEA Aurelio Pischianz. Po pozdravih predstavnikov javnih oblasti se bo ob 9. uri začel zdravstveni del posveta, ob 9.40 pa pravni del. Po premoru bo ob 11. uri na vrsti zadnji del, posvečen raziskovanju in okolju.

V Devinu koncert v spomin na Guglielma Marconija

V veliki dvorani Zavoda združenega sveta v Devinu bo danes ob 11.30 koncert »Wireless Music«, ki ga prirejata kulturno združenje Cinzia Vitale ter International Chamber Music Academy iz Devina. Koncert bo v okviru prireditve ob 140. obletnici rojstva Guglielma Marconija, častna gostja pa bo princesa Elettra Marconi, hčerka Nobelovega nagrjenca za fiziko.

Seminar tibetanskega budističnega centra

Tibetanski budistični center Sakya Kunga Choling iz Trsta prireja danes in jutri seminar o Budi Aksobhaju. Srečanje se bo začelo danes ob 9.30 v dvorani Actis v Ul. Corti št. 3/a, predaval pa bo Gunna Tulku Lama Kalsang Rinpoche. Seminar bo potekal danes in jutri z urnikom 9.30-11.30 in 15-17.30.

Knjiga o Budi v kavarni San Marco

V knjigarni kavarne San Marco bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »Il Buddha, il Tao e l'Analisi Transnazionale- Alla ricerca del Sé« (založnik Viator). Srečanje bo vodila docentka na tržaški univerzi Monica Galazzo.

Razstava »Blumen Mantra« v miljskem muzeju Carà

V muzeju Ugo Carà v Miljah bo danes ob 18. uri voden obisk razstave slikarke Femi Vilardo z naslovom »Blumen Mantra«. Razstavo so odprli v okviru dneva sodobne umetnosti »Amaci«, obisk pa bo vodila Marianna Accerboni.

Maraton FAI v Trstu bo potekal 19. oktobra

V Italiji bo jutri potekala tretja izvedba maratona italijanskega sklada za naravo FAI. Glede na dejstvo, da se na Tržaškem odvija tradicionalna Barcolana, bo maraton FAI v Trstu potekal 19. oktobra. Pobudo bodo še predstavili na ustrezni tiskovni konferenci.

Fotografske razstave na tržaških ulicah

Na tržaških ulicah bo danes ponovno zaživelja pobuda »Le vie delle foto«. V tem okviru bodo na ulicah in trgih fotografije, ki bodo spremljale občane in turiste po različnih tržaških poteh. Na različnih točkah mestnega središča bodo torej razne fotografske razstave, ki jih bodo zaznamovale različne barve.

19. KRAŠKI OKTOBERFEŠT - Začel se je priljubljeni tridnevni praznik

Vabilo v Praproto

Z nastopom najmlajših domačih pevcev in glasbenikov se je sinoči v borovem gozdiču v Praproto začel letošnji Oktoberfešt - že devetnajsti po vrsti. Slovensko kulturno društvo Vigred in njegovi priatelji bodo vse do nedelje zvečer skrbeli, da bo pod borovci in velikim šotorom karseda

sproščeno in zabavno ... ter seveda za to, da obiskovalci ne bodo lačni in žejni. Spored je res bogat (o njem smo se razpisali v četrtkovi izdaji dnevnika), danes popoldne bodo na primer, med drugim, prišli na svoj račun ljubitelji risanja, šaha, plesa in briškole, zvečer pa bo zaigral ansambel Ne bojseg.

Jutri dopoldne je predviden tradicionalni pohod-sprehod na Krasu je krasno (zbiralisče v Praproto med 9. in 9.45), medtem ko bo ob 16.30 pod šotorom zaživel tradicionalno srečanje amaterskih-ljudskih godcev, ki se bodo pomerili v sklopu Kraškega muzikfešta.

LJUBLJANA - Na prelomu meseca v Cankarjevem domu

Tudi Tržačani in Goričani med udeleženci Festivala za tretje življenjsko obdobje

Od 30. septembra do 2. oktobra se je odvijala vsakoletna edinstvena prireditve za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditve v Evropi, ki je posvečena aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Dejansko je Festival prireditve, ki išče trajnostne medgeneracijske rešitve, sožitje, ustvarjalnost in izmenjavo idej.

Krožek KRUT ter Društvi upokojencev iz Trsta in Gorice od nekdaj aktivno sodelujejo na festivalu.

jo pevci posvetili 100-letnici začetka prve svetovne vojne in slovenskim fantom, ki so padli za svobodo, domovino, kot pravi ponarodela pesem, ter s pesmijo Alojzija Srebrenjaka Božiča Kosovela, ki je bila posvečena 110-letnici rojstva velikega primorskega pesnika. Prvo je vodil David Žerjal, drugo pa Ivan Tavčar.

Ob koncu prireditve je KRUT prejel v dar sliko primorske umetnice kot priznanje za dolgoletno plodno sodelovanje z Zvezjo društev upokojencev Slovenije. Predsednica Pierina Furlan se je zahvalila in izpostavila, da je priznanje namenjeno vsem tistim, ki se pri KRUT-u in širše v samejstvu od nekdaj trudijo, da se ohranja slovenska beseda, da imajo tudi starejši svoj prostor in vlogo, da lahko izražajo vso svojo življenskost in ustvarjalnost. Nato je srečanje sklenila Vrabčeva Zdravljica, ki je poslušalce posebno navdušila.

Večer je bil res lepo doživetje za vse prisotne, pa tudi za upokojenske zbole predstavlja vsak nastop v Cankarjevem domu veliko zadoščenje, še posebno velja to za naše pevce z Opčin in od Domjana. (pf)

Združena moška zpora Tabor in Venturini, ki sta nastopila kot zadnja, sta se predstavila številni publiki s pesmijo Doberdob Zorka Prelovca, ki so

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 11. oktobra 2014

MILAN

Sonce vzide ob 7.16 in zatone ob 18.28 - Dolžina dneva 11.12 - Luna vzide ob 20.31 in zatone ob 11.33.

Jutri, NEDELJA, 12. oktobra 2014

MAKS

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 21,6 stopinje C, zračni tlak 1018,9 mb ustaljen, vlaga 2-odstotna, veter 2 km na uro severnik, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,7 stopinje C.

Lekarne

Danes, 11. oktobra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi, 6 - 040 368647, Ul. Stock 9, - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
 Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
 Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
 Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Odprtje so zaupali najmlajšim članom društva Vigred

FOTODAMJ@N

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM JE ODPRAL UŠAJ v Nabrežini, 8.

Odprt je v sobotah, nedeljah in ponedeljkih;
 tel. 339-4193779.

OSMICA KOSMINA

Brje pri Komnu
 odprta od 10.10. do 19.10.2014

SLAŠČIČARNA BUKAVEC NA PROSEKU

je odprta v nedeljo zjutraj za Barkolano
 Tel.040/225220

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino, vabita v prenovljene prostore osmice na Katinari pri Nadliškovih. Tel. št.: 335-6067594.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. št.: 040-231975. Prisrčno vabljeni!

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Birsčki 18. Tel.: 339-2019144.

FRANC INTOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

JADRAN je odpral osmico v Ricmanjih. Tel.: 040-820223.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praproto. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

PRI KUSU Ul. Commerciale št. 180 je odprta osmica. Tel. št.: 040-414307.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odpral osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.: 347-2511947.

Poslovni oglasi

ZDROUŽENJE SKAVTOV IŠČE

v najem zemljišče na Krasu
 za lastne dejavnosti
 vsaj 5.000m²

DARIO:347-2614147
 dario@casapadovani.eu

Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET z lastnim avtom išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

ISČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

ISČEM knjigo »Razvezani Jezik« avtorja J. Vogel in M. Cestnik za srednjo šolo. Tel. št.: 040-299985.

PSIČKE PASME angleški setter prodamo ljubiteljem živali. Tel.: 040-229224.

V DIVAČI, na lepi sončni legi v zelenem okolju s pogledom na Vremščico, po ugodni ceni prodajamo novo hišo v 3. gradbeni fazi z garažo, kletjo in vrtom. Tel.: 347-7946135 ali 00386-318089946.

V NABREŽINI centru prodamo manjšaro v 2. nadstropju, 170 kv.m., potreben preureditve. Možnost dvostopanovanijskih enot. Tel.: 348-1204741.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.

prej do novice

www.primorski.eu

FILM - Predstavili letošnji festival latinskoameriškega filma

»Čudežno« pester, krizi navkljub

Utrinek z včerajšnje predstavitve 29. festivala latinskoameriškega filma

FOTODAMJ@N

Tržaški festival latinskoameriškega filma je edini tovrstni festival v Italiji in velja za enega boljih v Evropi. Njegov direktor Rodrigo Diaz vztrajno ponavlja, da so se organizatorji v teh devetindvajsetih letih trudili, da bi vzpostavili vez med Latinsko Ameriko in Italijo, a tudi med Italijo in njenimi izseljenci, ki so južnoameriškemu kontinentalu dali neizbrisni pečat. Vedno smo verjeli, da je kultura sredstvo, s katerim lahko »vstopiš« v drugačen svet in družbo, pravi Diaz, ki pa ima tudi občutek, da italijanski politiki tega niso razumeli. Drugače si je težko predstavljati, zakaj je javna podpora festivalu iz leta v leto manjša ...

Letošnji festival latinskoameriškega filma, ki bo v Trstu potekal med 18. in 26. oktobrom, so včeraj predstavili v palači Trgovinske zbornice. Njen predsednik Antonio Paoletti je izpostavil, da preditev podpirajo vse od njenega nastanka, letos pa so sodelovanje nadgradili: v sklopu kavnega sejma EspressoExpo, ki bo potekal v starem pristanišču med 23. in 25. oktobrom, bodo skupaj organizirali srečanje o komercialnih in industrijskih priložnostih na južnoameriški celini. Včerajšnje predstavitve sta se udeležila tudi pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in občinski odbornik Paolo Tassinari, ki sta podčrtala predvsem kulturno vrednost festivala.

Odprtje latinskoameriškega festivala bo danes teden v mednarodnem centru za teoretsko fiziko Abdus Salam. Tu bodo ob 19. uri podelili tudi nagrado Salvador Allende, ki jo bo posthumno prejel Tomaso de Vergottini, nekdanji italijanski ambasador (rojen v Poreču), ki je med čilsko vojaško diktaturo rešil mnoga življenja. Večer bo zaključila projekcija filma Ardiente pacienza (režiserja Antonia Skarmeta), čilska različica uspešnice Il Postino.

Filme bodo predvajali v kinu Teatro dei Fabbrini, avditoriju Muzeja Revoltella in v baru-knjigarni Knulp. Na sporednu bo 75 projekcij (popoln spored je na voljo na www.cinelatinotrieste.org), vse bodo opremljene z italijanskimi podnapisi, kar je pravi čudež, meni Diaz, za to pa nosijo zaslugo študentje in profesorji tržaške visoke šole za prevajalce in tolmače ter ostali podporniki. Šestnajst filmov so uvrstili v tekmovalni program, v katerem se za nagrade potegujejo sodobne filmske produkcije iz vseh južnoameriških držav razen Paragvaja. Preostali filmi so razdeljeni med »homage« Nobelovcu Gabrielu Garcii Marquezu (na ogled bodo štirje filmi, za katere je Gabo napisal scenarije), retrospektivo, ki je posvečena čilskemu filmlarju Dunauv Kuzmanichu, španski fokus Salon Spagna in druge kategorije. Žiriji bodo sestavljeni tudi dijaki tržaških višjih šol, ki so se letos vabilo odzvali posebno množično. (pd)

PROSEK - Osnovna šola Avgusta Černigoja

Knjižničarki iz Ljubljane čestitali poletnim bralcem

Med poletjem smo otroci Osnovne šole Avgusta Černigoja na Proseku pridobilni, saj smo se odzvali predlogu Ljubljanske mestne knjižnice, ki nam je po-

sredovala projekt poletne bralne značke ... in oktobra meseca sta knjižničarki Veronika in Erika prišli k nam na obisk. Čestitali sta pridnim bralcem, obdarili sta

jih s priznanji, majičkami in balončki ... nato sta se še z nami slikali. Lepega obiska smo bili vsi na šoli zelo veseli.

Učenci proseške šole Černigov

DEŽELA - Natečaj Mladih SSK za dijake Mladart

Spodbujanje ustvarjalnosti

Z leve Igor Gabroveč, Giulia Leghissa in Samuel Kralj

FOTODAMJ@N

Društvo Mladi Slovenske skupnosti razpisuje v sodelovanju z Mladimi za prihodnost umetniški natečaj Mladart, katerega cilj je spodbujanje mladinske ustvarjalnosti. Gre za še eno pobudo mladih SSK na področju umetnosti, potem ko že nekaj let poteka literarni natečaj Grmada v pristanu, namenjena pa je dijakom slovenskih višjih srednjih šol v Trstu, pa tudi tištim dijakom slovenske narodnosti, ki obiskujejo italijanske višje srednje šole v Trstu ter mladim do 25. leta starosti, medtem ko je posebna kategorija namenjena dijakom slovenskih nižjih srednjih šol v tržaški pokrajini.

Natečaj Mladart sta včeraj dopoldne v prostorih deželnega sveta Furlanije Julisce krajine v Trstu ob navzočnosti deželnega svetnika Igorja Gabrovca predstavila člana Mladih SSK Giulia Leghissa in Samuel Kralj, ki sta poudarila, da je namen pobude spodbujati umetniško rast med mladimi: umetnost in ustvarjalnost sta namreč po njunih besedah zelo pomembni in ju je treba gojiti predvsem v mladih letih. Zato sta tema in tehnika prosti, izdelki so lahko kipi, slike, fotografije, moda oblačila, skice idr., vsak avtor pa lahko prispeva največ pet izdelkov, katere mora poslikati iz različnih zornih kotov in

posnetke poslati na naslov elektronske pošte mladizaprihodnost@slovenskaskupnost.org. Izdelke je treba poslati do 23. novembra, avtorji naj priložijo tudi osebne podatke (ime, priimek, naslov elektronske pošte in stalnega bivališča), dalje ime in naslov šole, ki jo obiskujejo v letošnjem šolskem letu, študijsko smer in razred ter opis izdelka. Pri ocenjevanju izdelkov bo komisija upoštevala v prvi vrsti vsebinsko izvirnost, dalje izvirne zgradbene učinke, učinkovitost izdelka in individualno merilo. Izbor petih zmagovalnih izdelkov bodo dali na ogled na vidnih točkah v tržaškem mestnem središču (točnih lokacij niso še določili), nameravajo pa jih razstaviti tudi v Ljubljani, obenem bodo njihovi avtorji prejeli nagrado sponzorjev. Poleg tega bo potekalo tudi spletno glasovanje za določitev absolutnega zmagovalca.

Kot že rečeno, gre za novo pobudo Mladih SSK, ki so poleg tega, kot je bilo rečeno na včerajšnji predstavitev, pred nedavnim izpeljali seminar zvezne mladinskih organizacij manjšin iz raznih evropskih držav Yen ter postavili temelje koordinaciji mladih predstavnikov slovenskih narodnih skupnosti, ki živijo v Italiji in Avstriji ter na Hrvaškem in Madžarskem.

OBČINA TRST Vodenih obiski Tomizzevih poti po Trstu

»Zlo prihaja s severa« je naslov četrtega in zadnjega iz niza pobud, posvečene Tommizevemu Trstu. Tokratni itinerarij se bo zaključil na Trgu Panfili, začel pa se bo kot vselej na Griču sv. Justa. Pot bo trajala poltretjo uro.

Srečanja »Tommizev Trst« prireja tržaška občinska uprava v sodelovanju s Skupino 85. Njihov namen je prispevati k spominu na tržaško-istrskega pisatelja 15 let po njegovi smrti prek vrste vodenih obiskov Trsta po poteh, ki so zaznamovale njegove najbolj znane romane. Zgodovinsko-umetnostno-književne obiske vodi Patrizia Vascotto, ki je v sodelovanju s Stello Rasman izdelala projekt ter izdala knjigo »Tomizzev Trst. Itinerariji«. Sodelovanje na vodenih obiskih je prosto in brezplačno.

Današnji voden obisk »Zlo prihaja s severa« se bo začel ob 16.30, zbirna točka pa bo blizu stolnice Sv. Justa.

NARODNI DOM Danes srečanje o motnjah pri razvoju otroka

V veliki dvorani Visoke šole modernih jezikov za prevajalce in tolmače Univerze v Trstu v Narodnem domu v Ul. Filzi 14 bo danes od 9. do 17. ure potekalo srečanje, ki ga tržaški center za usposabljanje in raziskovanje na področju psihanalitične psihoterapije CFR v konvenciji z oddelkom za medicinske, kirurške in zdravstvene vede tržaške univerze prireja na temo Psihodinamična perspektiva zgodnjih motenj psihičnega razvoja pri otroku s posebnim ozirom na sindrom motnje pozornosti s hiperaktivnostjo, ki je danes precej pogost pojav. Med znanstveniki trenutno poteka živahn razprava o tem, ali motnje pri otrokovem razvoju izhajajo iz podelovane genske zaslove ali pa iz izkušenj, ki jih je otrok imel v teku razvoja.

V ta namen so organizatorji povabili prof. Jorgeja Canestrija, ki velja za enega najpomembnejših psihanalitikov v Italiji, srečanje pa je namenjeno bodisi poklicnim operatorjem kot tudi »laikom«, na njem pa bodo skušali razumeti, kako skupaj sodelovati, da se spremeni današnja težnja po uvažjanju shematske metodologije, saj se cedalje bolj čuti potreba po metodologiji, ki naj zagotovi boljše razumevanje specifičnih potreb posameznega otroka in njegove družine.

LJUBLJANA - Izbrana s preglasovanjem, DeSUS in SD zelo kritična

Nova kandidatka za evropsko komisarko je Violeta Bulc (SMC)

LJUBLJANA - Vlada je včeraj za novo kandidatko za članico Evropske komisije predlagala ministrico Violeto Bulc. Odločitev je vlada sprejela s preglasovanjem, nad čimer in DeSUS in SD niso navdušeni.

Kot je v Bruslju povedal Junckerjev tiskovni predstavnik Margaritis Schinas, bo Juncker pogovor z Bulčevou, ki naj bi nadomestila Alenku Bratušek, ki je v četrtek odstopila, opravil v začetku prihodnjega tedna. Resor bo določen po pogovoru, ne prej, je pojasnil Schinas in dodal, da Juncker Bulčeve ne pozna. Pri pogovoru pa bo Junckerjevo vodilo predvsem, ali nova slovenska kandidatka izpolnjuje tri temeljna merila: usposobljenost, neodvisnost in zavezanost Evropi.

Slovenski premier Miro Cerar je ob predstavitvi odločitve slovenske vlade izrazil prepričanje, da bo Bulčevo v Bruslju dobila potrebo podporo. Zavrnil je tudi namig na največjih političnih skupin v Evropskem parlamentu, EPP in S&D, pa tudi drugih, da bi bila primerna evropska poslanka Tanja Fajon iz vrst socialistov. Dejal je, da je vlada tista, ki sprejema odločitev o komisarskem kandidatu in da so tudi podrobno preučili vse predloge o možnih imenih.

Po njegovih besedah zdaj tudi ne bi bilo prav, da bi "ta evropska politična preigravanja, vnaprej izražena mnenja, predstodki ali domneve" bistveno vplivala na odločitev v Evropskem parlamentu in pri drugih prisotnih organih.

Največje politične skupine v Evropskem parlamentu se sicer že ogrevajo za zaslisanje Bulčeve. Vodja liberalcev (Alde) Guy Verhofstadt je Bulčevo ocenil kot »močno liberalno kandidatko«, ki bo dodana vrednost za Junckerjevo ekipo. Evropska ljudska stranka (EPP) in socialisti (S&D) pa so napovedali le, da bodo usposobljenost Bulčeve ocenili na zaslisanju.

Bulčevo, ministrico za razvoj, strateške projekte in

V Bruselj po Alenki Bratušek odhaja Violeta Bulc GOV.SI

kohezijo, je slovenska vlada sicer izbrala z glasovanjem, ki je bilo, kot je poudaril Cerar, povsem v skladu z zakonodajo. Odločili so na dopisni seji, ki je potekala od četrtega zvečer do včeraj zjutraj, za tako sejo pa se je Cerar ob časovni stiski odločil tudi zato, da je omogočil glasovanje vsem ministrom; štirje izmed njih so bili namreč v tujini.

A glavna koalicomska partnerja sta bila z načinom izbere manj zadovoljna. Predsednik DeSUS Karl Erjavec je ocenil, da je način sprejetja odločitve slab popotnica za koalicijo, ki bi se morala uskladiti glede tako pomembne zadeve, kot je imenovanje komisarskega kandidata. Poleg tega je Erjavec povedal, da je sedem ministrov glasovalo proti Bulčevi, šest jih je bilo za, dva nista glasovala, medtem ko se je Bulčevo iz glasovanja izločila. Po poslovniku

se šteje, kot da sta odsotna ministra glasovala za, je pojasnil zunanj minister.

Cerar je nato pojasnil, da je za Bulčevo glasovalo devet ministrov, »tudi neodvisni«, ki niso člani SMC.

Erjavec je še izrazil prepričanje, da v vladu v prihodnje ne bo prišlo do preglasovanja tudi ob odločjanju o regresu za upokojence. »Mi smo šli v to koalicijo zaradi regresa, zaradi dodatnih 40 milijonov evrov, in bomo tudi odšli iz te koalicije, če teh sredstev ne bo,« je napovedal. Prvak DeSUS je še dejal, da Bulčevo niha ustreznih izkušenj, saj da so njene edine politične izkušnje »14-dnevno ministroviranje.«

Tudi predsedujoči SD in kmetijski minister Dejan Židan je bil neprijetno presenečen nad odločitvijo ministrov SMC, da za evropsko komisarko predlagajo Bulčevo. Kot je dejal, ni bilo resnega poskusa, da bi se koalicomska uskladila glede imena. »Mi iz tega ne bomo delali vladne krize, je bila pa to napačna odločitev,« je dejal in dodal, da mu je žal, da Slovenija ne premore potrebne državotvornosti.

Podobno kritični so bili tudi v opoziciji. Kot je dejal vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko, je imenovanje Bulčeve nadaljevanje istega pristopa, kot se je zgodil pri vladni Alenki Bratušek, ko je v Bruselj poslala kandidatko, ki ni bila sprejemljiva niti za domače vladne kroge.

Bulčevo je magistrica za področje informatike, po spletu okoliščin pa je v manj kot mesecu dni prepotovala pot od podjetnice prek ministrice v novi slovenski vladni do kandidatke za evropsko komisarko. Rodila se je 24. januarja 1964. Je mati dveh otrok. V življenju se je aktivno ukvarjala s športom; med drugim je bila članica košarkarske reprezentance Jugoslavije. Je tudi lastnica črnega pasu v taekwandoju in hapkidoju. Med zanimivostmi in njene življenjske poti pa je tudi to, da je obiskovala šamanško akademijo. (STA)

DEŽELA FJK Negotova usoda vseh manjših občin

TRST - Na predlog odbornika Paola Panontina je deželna vlada včeraj odobrila zakonski predlog o preustroju krajevnih uprav. Odbor, ki mu predseduje Debora Serracchiani, se je za ta korak odločil kljub negativnemu mnenju skupščine avtonomij. Zadnjo besedo o tem predlogu bo v prihodnjih tednih imel deželnih parlamentov.

Glavna novost zadeva ustanovitev t.i. medobčinskih zvez, ki bodo obvezne za občine do 5 tisoč prebivalcev oziroma 3 tisoč za občine iz območja nekdanjih gorskih skupnosti. Občine z več kot 5 tisoč prebivalci lahko ohranijo sedanjo samostojnost, Dežela pa jih bo lahko zaradi tega »kaznovala« z zmanjšanjem finančnih prispevkov, nobenih posledic pa ne bodo trpele občine z več kot 30 tisoč prebivalci. Združenje občin bo imelo svojo izvršilno in skupščinsko oblast, Dežela bo tem novim upravnim organom namenila nekatere svoje sedanje pristojnosti.

Z včeraj odobrenim predlogom ne soglaša občinski svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Tako zastavljeni osnutek po njegovem ne upošteva specifike narodnostno mešanih občin. Namesto obveznega združevanja Gabrovec predlaga prostovoljne konvencije med občinami.

LJUBLJANA - Novi nadškof Stane Zore

»Papežovo odločitev sem sprejel v duhu pokorščine«

LJUBLJANA - Novi ljubljanski nadškof metropolit Stane Zore je na svoji prvi novinarski konferenci po imenovanju povedal, da je imel ob predlogu, da bi postal nadškof, pomislike, a je odločitev sprejel v duhu pokorščine kot služenje Kristusu in evangeliju. Kot je povedal, je apostolskemu nunciјu Juliušu Januszemu, ki je vodil posvetovanja o novem nadškofu, ob predlogu, da bi postal nadškof, povedal vse svoje pomislike in mu razdelil vse svoje slabosti. O razlogih, zakaj se je papež Frančišek odločil, da ga imenuje za nadškofa, Zore ne želi razglabljati, niti jih ne namerava iskati, čuti pa ob imenovanju odgovornost. Prepričan je tudi, da je prvo poslanstvo škofa služiti ljudem.

»Želim si, da bi kot ljubljanski nadškof v vsemi kristjani in ljudmi dobre volje ustvarjal primerne okoliščine, v katerih bi vsi in brez razlike z veseljem živeли svoje človeško dostojanstvo in vse svoje sposobnosti in moči usmerili v prizadevanje za mir, medsebojno razumevanje in skupno dobro,« je poudaril.

Od države 36. ljubljanski škof pričakuje, da bo Cerkev sprejema kot partnerja v pogovorih in da bodo v medsebojnih odnosih vedno ostali dialoški in splošljivi. Želi si tudi, da bi bili odnosi trdni in da njihova trdnost ne bi bila odvisna od vsakokratne oblasti. Med odprtimi vprašanji navaja umeščanje in ovrednotenje verouka ter vprašanja v zvezi z vojaškim vikariatom, dejavnostjo Cerkve v bolnišnicah in zaporih.

Zore meni, da tudi v zadnjem obdobju med Slovenci ostaja prisotna vera v Boga, mogoče pa se je v posameznih trenutkih nekoliko ormajoza zaupanje v Cerkev. To zaupanje se po njegovih besedah ne more vzpostaviti z deklaracijo.

Novi nadškof Stane Zore ARHIV

mi ali pridobiti z ukazi, temveč se pridobi v delom in resnično dobro za ljudi in izkreno do ljudi.

Glede nerešenih finančnih vprašanj mariborske nadškofije Zore poudarja, da kot ljubljanski nadškof nima jurisdikcije nad mariborskimi niti nad kakovo škofijo. Kot mu je znano, poteka v intervju med mariborsko nadškofijo in bankami upnamicami, ne ve pa, kako blizu dogovoru so.

Novi nadškof je svoj včerajšnji prvi nastop pred medijimi, ki so ga spremljale fotografke bliskavice, primerjal z izkušnjo pred leti, ko je bil na Triglavu in je bila nevihta. »Ampak tisto, kar se je tam gor bliskalo, je bil mačji kašeji v primerjavi s tem, kar se je zdaj zgodilo,« je dejal.

Zoretovo škofovsko posvečenje, po katerem bo nadškofijo tudi prevzel v posest, bo v nedeljo, 23. novembra, ob 15. uri v ljubljanski stolnici. Na mestu ljubljanskega nadškofa bo nasledil Antona Stresa, ki je odpovedal službi podal pred okoli 14 meseci. (STA)

SLOVENIJA TA TEDEN

Spodbudna statistika z napakami

DARJA KOCBEK

Septembra je bilo v Sloveniji registriranih 112.560 brezposelnih, kar je za 1,9 odstotka manj kot avgusta in 1,8 odstotka manj kot septembra lani, je v tem tednu objavil zavod za zaposlovanje. Število registriranih brezposelnih na mesečni ravni upada že vse od februarja. Da se razmere na trgu dela izboljšujejo, je v najnovnejši publikaciji Ekonomsko ogledalo objavil tudi vladni urad za makroekonomske analize in razvoj (Umar). Po njegovih podatkih se število registriranih brezposelnih zmanjšuje od marca predvsem zaradi povečanega zaposlovanja, manj ljudi pa je tu izgubilo delo.

Manj optimistični so na evropski komisiji, kjer v zadnjem četrtletnem po ročilu o razmerah na trgu dela v članicah EU opozarjajo, da zaradi šibkega gospodarskega okrevanja razvoj na področju zaposlovanja ostaja negotov. Po njihovih podatkih so nova delovna mesta večinoma le začasna ali s skrajšanim delovnim časom. To ugotavlja tudi zavod za zaposlovanje za Slovenijo, saj je bilo v prvih devetih mesecih letos med 71.069 brezposelnimi, ki so se prijavili na zavod, več kot polovica (37.059) tistih, ki so izgubili zaposlitev za določen čas. Umar pa rast zaposlovanja opaža zlasti v zaposlovalnih dejavnostih, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile v drugi dejavnosti. To so agencije, ki podjetjem posojajo svoje delavce za določen čas, ko jih ta potrebujejo.

V sindikatu Mladi plus pravijo, da je v Sloveniji kar 80 odstotkov mladih, ki delajo, zaposlenih za določen čas. Med delovnimi mesti, za katera so delodajalci avgusta iskali delavce, je bilo 81 odstotkov zaposlitev za določen čas. Med

7934 ljudmi, ki so se septembra prijavili kot brezposeln na zavodu za zaposlovanje, se je kar 4000 izteka pogodba o zaposlitvi za določen čas.

Statistiko o brezposelnih v Sloveniji v veliki meri olepšuje tudi prekerni delo, to je delo, ko delavec pri delodajalcu ni redno zaposlen, ampak zanj opravlja delo na podlagi pogodbe ali kot samostojni podjetnik. To pogodbo oziroma poslovni odnos je mogoče zelo hitro prekiniti in prekerni delavec se lahko znajde čez noč na cesti. Po podatkih društva Gibanje za dostoожно delo je prekernih delavcev v Sloveniji okrog četrtnih milijona, torej še enkrat toliko kot registriranih brezposelnih. Prekerni delavci so za delodajalce bistvenocenejši, saj večinoma prejemajo minimalno plačilo, si sami plačujejo prispevke, si ne morejo privoščiti dopusta, samo če je res neizogibno, si vzamejo bolniški dopust. Pogodbo je mogoče kadar koli prekiniti saj gre za poslovni odnos med prekernim delavcem in delodajalcem, ne za redno zaposlitve.

Formalno imajo prekerni delavci kot samostojni podjetniki resda enake socialne pravice kot redno zaposleni, a jih kljub temu kar tretjina živi pod pragom revščine. Zaradi razcveta te oblike dela po izbruhu krize, se je v Sloveniji zelo povečalo število podjetnikov. Lani se je v Sloveniji število samozaposlenih povzelo za 16 odstotkov, kar je največja rast med vsemi članicami EU.

Ministrica za delo, družino in socialne zadeve Anja Kopač Mrak, ki je že v prejšnji levosredinski vladi leta in pol vodila ta resor, je pred nastopom novega mandata v državnem zboru dejala, da je treba »na področju trga dela zmanj-

šati starostno segmentacijo in stroškovno neenakost različnih oblik dela, ki počembno prispevajo k širjenju prekernih oblik dela. S to splošno izjavo ministrica delavcem, ki so prisiljeni opravljati prekerno delo, ni dala nikakršnega upanja, da bo kmalu bolje. Tudi v koalicijskem sporazumu nove levosredinske vlade glede reševanja problema brezposelnosti ni nikakršnih konkretnih zavez.

V Sloveniji bi bilo brezposelnih še več, če več kot 14 tisoč Slovencev ne bi bilo redno zaposlenih v Avstriji. Avstrijski delodajalci na letosnjih zaposlitvenih sejmih v Sloveniji še iščejo kadre, toda vse bolj glasno opozarjajo, da se tudi na njihovem trgu dela razmere zaostrujejo, saj se je začelo število brezposelnih povečevati. Avstrija na podlagi evropske direktive o storitvah v zadnjih letih zagotavlja delo tudi številnim obrtnikom in samostojnim podjetnikom, zlasti s področja gradbeništva in z njim povezanimi dejavnostmi, ki bi že bili prisiljeni prenehati poslovanje, če bi bili odvisni samo od domačega trga.

Število brezposelnih v Sloveniji zmanjšujejo tudi tisti, ki se odločijo izseliti iz države. Po podatkih statističnega urada se je lani iz Slovenije izselilo 5694 ljudi, kar je občutno manj kot predlani, ko se je za ta korak odločilo rekordnih 8191 državljanov. Večinoma so odšli v Nemčijo in Avstrijo. Na statističnem uradu nimajo podatkov o razlogih za izselitve, neuradno pa odhaja veliko izobraženih mladih, ki po zaključku izobraževanja doma ne vidijo možnosti, da bi dobili redno zaposlitev. Vse več sposobnih mladih pa odhaja v tujino že na študij, po katerem se jih večina v tujini tudi zaposli.

46. BARCOLANA - Sinoči s približno 1600 vpisi že presegli lansko število sodelujočih, ko jih je bilo 1565 - Stojnice, koncerti in

V Trstu vse živo, jadrnice čak

Na tržaškem mestnem nabrežju je že izredno živo, včeraj popoldne in zvečer se je v mestu trlo ljudi. Sproščeno so se sprejeli med stojnicami, občudovali privezane jadrnice in zvečer prisluhnili koncertom na Velikem trgu.

Že presegli lansko število

Organizatorji so sinoči ob 20.40 sporočili, da je vpisanih 1593 jadnic, s čimer so že presegli končno število iz leta 2013 (lani je na Barcolani sodelovalo 1565 jadnic). Obiskovalce pa je včeraj navdušila eks-hibicijska tekma katamaranov Extreme 40, ki je bila posebno atraktivna zaradi plovbe tik ob nabrežju. Vse štiri regate je osvojila ekipa Oman Air, na Fincantierijevem katamaranu sta bila tudi Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti. Danes dopoldne bodo na vrsti treningi in »turistične« plovbe, regate bodo med 13.30 in 16. uro.

Stojnice okoliških občin

Včeraj so župan Sandy Klun, podžupan Goran Čuk in občinska odbornica Franka Žerjal uradno predstavili do-

Čupina jadralca Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta na katamaranu, desno veselo razpoloženje po predstavitvi stojnice Občine Dolina

FOTODAMJ@N

linsko stojnico, na kateri se v sklopu projekta LAS Kras (nositelj projekta je Občina Milje) predstavila 10 proizvajalcev vina, olja in medu (Ota, Žerjal, Zahar, Kocjančič, Sancin, Parovel, Fior Rosso, Carboni, Merlak in Petaros). Predstavili

so tudi jesenske vodene oglede po dolini Glinščice.

Občina Zgonik, ki gosti tudi inštitut OGS, je včeraj predstavila turistični kmetiji Milič Zagrski in Štolfa, danes ob 19. uri pa projekt No Borders Team ter kmetije Bajata, Žbogar in Stanko Milič (svoje pridelek ponujajo še kmetije ApiWine, Briščak, Doljak, Fabjan, Ladi Milič, David Sardo in Šuc).

Občina Devin-Nabrežina je navzoča skupaj z društvom Diporto nautico Sistiana. Občina je pokrovitelj ekipi Team Sistiana s 24-metrsko jadronico, ki bo prihodnjo soboto tekmovala na prestižni regati v Benetkah. Krmar je Alberto Leghis, jutri bosta na krovu tudi podžupan Massimo Veronese in odbornik Andrej Cunja.

Kraška in goriška vina

V vasi Barcolana najdemo vina konzorcija Kras-Carso ter kraška vina iz Slovenije. Naleteli smo tudi na stojnico, na kateri se predstavlja goriška vinska klet Medot, ena od pokroviteljic jadrnice Esimit Europa 2 Igorja Simčiča. Toni Gomišček je povedal, da je stojnica namenjena predvsem gostincem ter Esimitovim jadralcem, pe-

nina Medot pa je postala sinonim za strast in predanost izročilu Goriških brd.

Tina, Totò in še kdo

Na nabrežju se mnogo ljudi zaustavlja pri stojnicah policije in vojske, kjer je na ogled nekaj slikovitih vozil. Dunajski salon v nekdanji ribarnici bo danes ob 10. uri gostil brezplačen glasbeni spektakel Music Box, ki ga predstavlja Dom glasbe in šola Scuola di Musica 55. Lani so ga prvič predstavili v Stockholm, namenjen je otrokom od 2. do 8. leta starosti (s sabo naj pribljazijo blazino za sedenje na tleh).

V teh dneh se med šotori na nabrežju mudijo razne znanе osebnosti, politiki (včeraj je bila najbolj dejavnega Debora Seracchiani) in zlasti športniki. Na katamaranu sta včeraj sedela smučar Christian Ghedina in ragbist Andrea Lo Cicero, danes ob 16.45 bo pozornost pritegnila šampionka Tina Maze (pri stojnici Generali pred Pomorsko postajo). Jutri pa bodo gostje ekipa Jena No Borders Team nogometnika Udinesea Antonio »Totò« Di Natale in Giampiero Pinzi ter nekdanji nogometnišček Andrea Carnevale. (af)

Moja Barcolana

Ste med tistimi, ki bodo v nedeljo jadrali na 46. Barcolani? Boste regato spremljali z nabrežja, okna ali terase svojega doma, s kraškega obronka?

Pošljite nam svoje fotografije!

To lahko storite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvi v Trstu in Gorici.

VELIKI TRG - Danes na vrsti pevec Mario Biondi

Jack Savoretti in Elisa sinoči uvedla glasbeni festival

Sinočni koncert
Jacka Savorettija in
Elise

FOTODAMJ@N

Glasbeni festival 46. Barcolane se je pred številnim občinstvom na Velikem trgu začel sinoči z nastopom italijansko-angleškega kantavtorja Jacka Savorettija, ki se mu je na održnu prijavila znana tržiška pevka Elisa. Kot

predskupina je nastopila zasedba Beatbox s skladbami legendarnih »fantov iz Liverpoola« - Beatlesov.

Največ pričakovanja pa vlada za drevišnji koncert Maria Biondija (ob 20. uri bo najprej nastopil DJ Michele

Poletto), ki je v intervjuju za naš dnevnik pred dnevi napovedal lep koncert v mestu, ki ga je on vzljubil. Za sickskega pevca, ki je zaslovel v tujini, so značilni skoraj črnski soul glas in melodične pesmi.

tecnoedile s.a.s.

TRST, UI. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

www.tecnoedile.net mail info@tecnoedile.net

Gradbeni in industrijski stroji ter oprema
prodaja in najem / servis / rezervni deli

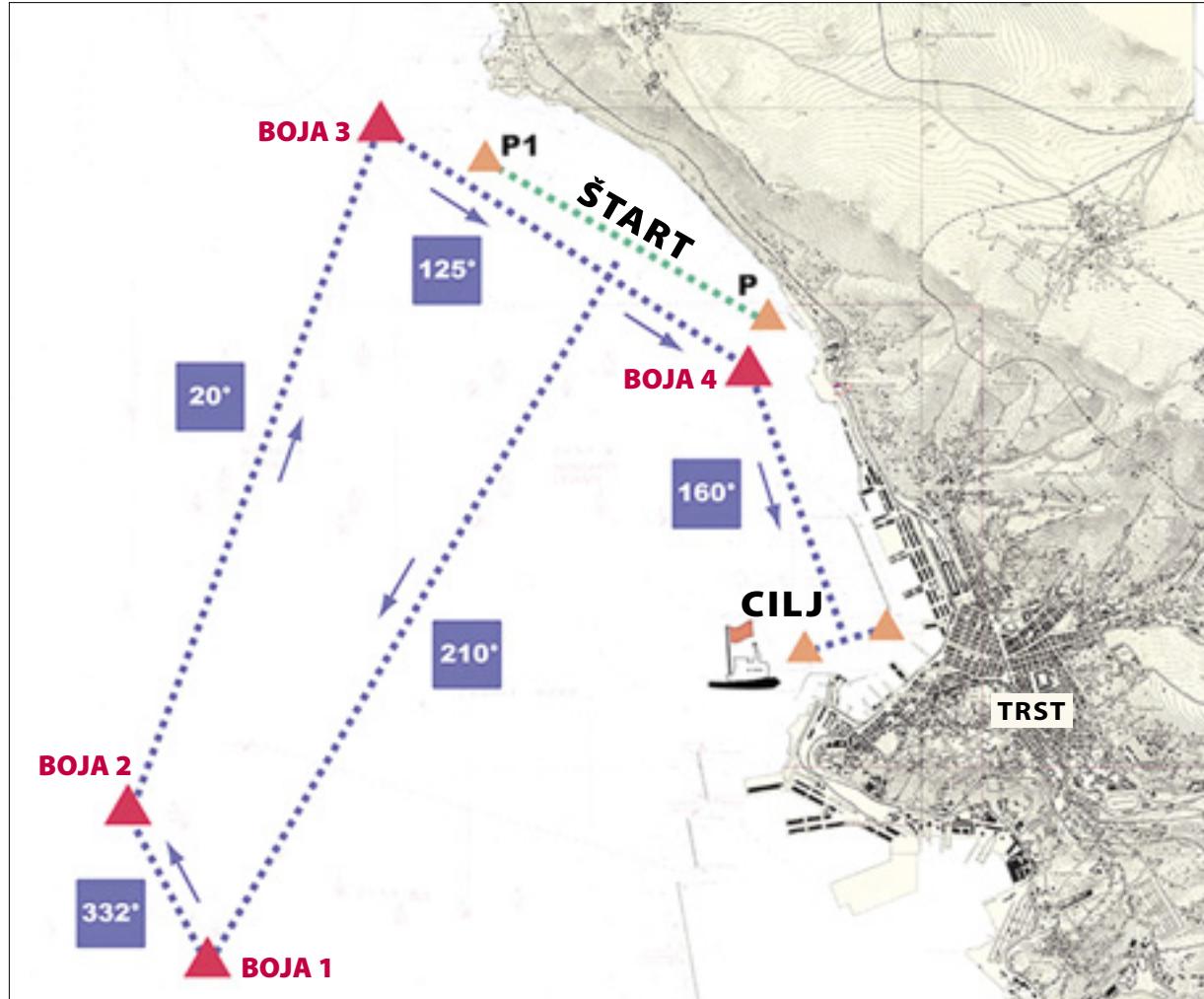

najrazličnejše prireditve vabijo obiskovalce vseh starosti

Kajo samo še na veter

Med največje novosti sodi prenovljeno regatno polje, ki so ga organizatorji s pomočjo kapitana Sandra Chersija premisili predvsem zato, da bi utrdili povezavo med morjem in kopnim ter omogočili gledalcem na kopnem, da na najboljši način doživljajo jadrnalni praznik.

Startno linijo so približali barkovljanski obali, ciljno črto pa premaknili pred Veliki trg. Premik zadnje boje sicer ne spreminja dolžine polja, saj so nekoliko skrajšali daljši stranici (prva boja ne bo več v Sloveniji), trasi pa dodali še poldruge miljo dolgo stranico do Velikega trga.

Vjadrih ne bo prav veliko vetra

Jutrišnja regata naj bi bila po napovedih vremenoslovcev v znamenju šibkega vetra in lepega vremena. Sončno bo z občasnimi pooblaščitvami, tako da bo dan za gledalce na kopnem prijeten, jadralci pa se bodo morali verjetno poštano potruditi, saj vjadrih ne bo veliko vetra.

Prometne omejitve in avtobusi

Že nekaj dni velja v mestu poseben prometni režim, ki omogoča nemoten potek številnih prireditvev v sklopu Barcolane. Danes od 17.30 do 1. ure ponoči bo dober del nabrežja zaprt za promet, in sicer od Trga Tommaseo do Ul. Mercato Vecchio. Zaradi tega se bodo spremenile proge avtobusov 8, 9, 24 in 30. Prometne omejitve bodo seveda obveljale tudi jutri, na dan regate, ko bo po Furlanski cesti med Ul. Perarolo in Prosekom od 8. do 14. ure mogoče voziti samo proti Krasu. Avtobusi, ki vozijo na progah 42 in 44, bodo v smeri proti Trstu vozili na trasi Prosek - Općine - Ul. F. Severo - Trg Oberdan. V Ulici san Nazario pa bo mogoče voziti samo samo proti Napoleonovi cesti in naprej proti pokrajinski cesti (ne obratno). Informacije so na strani www.retecivica.trieste.it.

Tudi Rumiz in Zdravniki za Afriko

Med tisočimi udeležencij letosnjega Barcolane bo tudi dobrotnik ali dobrotnica, ki si je na dražbi zagotovil mesto na krovu jadrnice Barraonda. Njegov delež (po neuradnih virih 200€) bodo namenili projektu Najprej mame in otroci, ki ga vodi združenje Zdravniki za Afriko CUAMM. Na jadrnici bo tudi novinar in pisatelj Paolo Rumiz.

Igor Simčič pri Ivu Josipoviću

Včeraj je bil ustanovitelj projekta Esimit Europa v predsedniški palači v Zagrebu, kjer se je srečal s hrvaškim predsednikom Ivom Josipovićem. V Esimitovem tiskovnem sporočilu piše, da je Josipović »uradno podprt projekt Esimit Europa zaradi neprekinjenega procesa krepitev dialoga med evropskimi narodi«.

GLEJ LJUBI
ŽIVI MESTO Z NOVIMI OČMI.
SANJA

LENAŠ VORLICHNECK

EDINI S SISTEMOM GRIP CONTROL.®

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL

Poraba vozila pri kombinirani vožnji: od 3,8 do 5,9 l/100 km; emisije CO₂: od 98 do 135 g/km.

Dvignjeno vzmetenje in sistem Grip Control® nudita popoln oprijem na vseh terenih. Manjši volan in 17-palčna lita platišča izražajo pravo naravo crossoverja. Bencinski trivaljni VTi in mikrohibridni e-HDi motorji: večja odzivnost in manjša poraba. Kompakten zunaj, očarljiv znotraj, s 7-palčnim dotedčnim multimedijskim zaslonom. Sistem Park Assist omogoča samodejno parkiranje. Doživite revolucionarno izkušnjo vožnje s Peugeojem 2008, City Crossoverjem, dobitnikom nagrade Auto Europa 2014.

PEUGEOT 2008. CITY CROSSOVER.

MOTION & EMOTION

PADOVANECONTI
www.padovaneconti.it

v TRSTU ULICA FLAVIA 47 TEL. 040 827782
IN V TRŽIČU UL. TIMAVO 24 TEL. 0481 790505

GORICA - Preusmerili denar, ki je bil namenjen centru Lenassi

Še pred pomladjo obnova doma Culot

Goriški občinski odbor je sprejel predhodni načrt obnove doma za starejše občane Angelo Culot v Ločniku. V domu bodo po obnovitvenih delih lahko gostili do 60 starostnikov, ki niso sposobni za samostojno življenje. Danes, pravi prisotna občinska odbornica Silvana Romano, imajo le 36 oskrbovancev, obnovitvena dela pa so nujno potrebna, da lahko sprejemajo nove in se izognejo zaprtju pomembne ločniške ustanove.

Predhodni načrt obnovitvenih del je občinska uprava sprejela na predlog župana Ettoreja Romolija. V primerjavi z osnutkom, ki so ga predstavili v prejšnjih mesecih, predvideva odobreni načrt vrsto izboljšav. Ob odstranitvi arhitektonskih ovir ter ukrepil, s katerimi bodo stavbo prilagodili zdravstvenim, higieniskim, varnostnim in protipožarnim predpisom, bo občina na podlagi novega načrta poskrbela tudi za dodatna dela, ki sta jih predlagala goriško poveljstvo gasilcev in urad za socialno dejavnost Furlanije Julijske krajine.

Nabudo gasilcev bodo eno izmed kril stavbe preuredili tako, da bodo reševalci v primeru izrednega stanja lahko poskrbeli za prehod oskrbovancev doma na varno območje, ne da bi jih morali pri tem evakuirati na dvorišče. Deželni urad za socialno dejavnost je predlagal, naj občina uredi tudi predele doma, kot so kapela, knjižnica in zimski vrt, čeprav niso bili vključeni v osnutek načrta. »To so prostori, ki jih oskrbovanci in njihovi sorodniki pogosto uporabljajo in ki prispevajo k občutku domačnosti. Zato smo sklenili, da prvotni osnutek sprememimo in vanj vključimo tudi te prostore,« pojasnjuje na goriški občini in izpostavljam, da prinašajo dodatni ukrepi in izboljšave načrta tudi povišanje stroškov. V obnovo doma so sprva nameravali vložiti en milijon evrov, po novem pa bo investicija znašala 1.685.000 evrov. »Del denarja - en milijon evrov -, nam je že zagotovila dežela Furlanija Julijska krajina, za preostalo pa bomo moralni poskrbeti sami. Sklenili smo, da bomo v obnovo ločniškega doma preusmerili denar, ki smo ga nameravali vložiti v center Lenassi. Obnovo tamkajšnje telovadnice bomo odložili za eno leto,« pojasnjuje goriški župan in odbornik za javna dela Ettore Romoli in zagotavlja, da se bo obnova doma Culot začela še pred prihodnjo pomladjo. (Ale)

Dom Angelo Culot bo po obnovi lahko gostil do 60 oskrbovancev

BUMBACA

GORICA - Trgovinska zbornica odprla vrata

Slovenski most za Vzhodno Evropo

Na včerajnjem dnevu odprtih vrat goriške Trgovinske zbornice je bila prisotna tudi sekcija mednarodne trgovine in storitev Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ), ki je predstavila svojo novo brošuro s pomembnjivim naslovom Most za Vzhodno Evropo. V brošuri so zbrani podatki o petdesetih podjetjih, od katerih jih je osem iz goriške pokrajine.

»Nova brošura vsebuje koristne podatke o vseh naših članih, ki poslujejo na mednarodnem tržišču. Gre za podjetja, ki se ukvarjajo z mednarodno trgovino, s prevozništvom, logistiko in raznimi drugimi dejavnostmi, v brošuri so tudi podatki o bančnih zavodih, finančnih družbah, založnikih ...« pravi predsednik sekcije mednarodne trgovine in storitev SDGZ Robert Devetak, ki pojasnjuje, da so pred leti izpeljali anketo med člani, s katero je prišla do izraza želja po medsebojnem spoznavanju in sodelovanju. »Brošuro smo izdelali tudi s prostovoljnimi delom članov,

zlasti velik delež je prispevala tajnica sekcije mednarodne trgovine in storitev Nadia Rupel,« pravi Devetak in opozarja, da brošura ni le imenik s podatki posameznih podjetij. »V brošuri prihaja do izraza tudi naša vizija; predstavljamo se kot ekipa, ki je pripravljena na timsko delo in si želi skupnega, učinkovitega nastopanja, kar seveda zagotavlja tudi racionalizacijo stroškov,« poudarja Devetak, ki je prepričan, da je ekipno delo edino, ki je lahko v današnjih kriznih časih uspešno. Nekoč so lahko podjetniki gledali vsak zase, danes je treba združevati moči in skupaj nastopati na tržišču - še zlasti mednarodnem. V uvodnem delu brošure je podprtano, da imajo podjetniki slovenske narodne skupnosti v Italiji dolgoletne izkušnje s poslovanjem na Balkanu, zaradi česar so lahko odličen sogovornik za podjetja, ki si želijo prodoma na trg nekdanje Jugoslavije. To so razumeli tudi na goriški Trgovinski zbornici, kjer so izredno zadovoljni z uspehom pone-

Robert Devetak, Nadia Rupel, Andrej Šik in Monica Paoletich

BUMBACA

deljkove gospodarske misije v Ljubljani, k organizaciji katere je odločilno prispeval ravno SDGZ.

Med včerajnjim dnevom odprtih vrat je spregovorila tudi državna podpredsednica zvezne Unioncamere Tiziana Pompei; pojavila je goriško Trgovinsko zbornico, ki se je včerajšnjo pobjudo tako odprla mestu. »Delovanje Trgovinski zbornic mora biti povsem transparentno; na razpolago morajo biti podjetnikom in skrbeti za vzpostavljanje stikov med krajevnimi upravami in podjetji,« je poudarila Tiziana Pompei. Okrogle mize so se udeležili tudi razni podjetniki iz goriške pokrajine. O svojih izkušnjah so spregovorili Michel Cecotti iz podjetja Sultan, Massimo Santinelli iz podjetja Biolab in Marco Bressan iz podjetja Eddi Bressan. (dr)

TRŽIČ - Aretirali tujega državljanina

Vrnil se je v Italijo, a ni imel dovoljenja

Policija v boju proti nezakonitemu priseljevanju

Vrnil se je v Italijo, čeprav mu ministrstvo za notranje zadeve ni izdalо dovoljenja. Zato je goriška policija v prejšnjih dneh aretirala državljanja Albanije, ki so ga že pred leti izgnali iz države. Nalog za izgon je izdala goriška prefektura, nakar bi se moral 34-letni Albaneц vrnil v domovino. Kot je sam priznal, se je v Italijo vrnil že septembra lanskega leta. Pripeljal se je z ladjo in se izkrcal v pristanišču mesta Brindisi.

Moškega je policija aretirala v nekem stanovanju v tržiškem mestnem središču. Policisti so ga izsledili v okviru širše akcije, ki je bila namenjena boju proti nezakonitemu priseljevanju. Akcijo so v četrtek izvedli policisti tržiškega komisariata v sodelovanju z uradom za imigracijo goriške kvesture in tržiško mestno policijo. Sile javnega reda, ki so zaostrike nadzor nad priselitvenimi tokovi na ozemlju goriške pokrajine, so identificirale še sto tujih državljanov, ki imajo veljavno dovoljenje za bivanje v Italiji. Med njimi je bilo največ Somalcev, ki so v Tržič prišli iz mesta Trapani in iz Turina.

VILEŠ - Karabinjerji s helikopterja odkrili nasad indijske konoplje

Na bregu Soče rasla »trava«

Zasegli tristo sadik in kolibo, v kateri je bila urejena sušilnica - Neznanci bi lahko pridelali osem kilogramov marihuane

Karabinjerji so nasad odkrili s pomočjo helikopterja

Na soškem bregu pri Vilešu je med grmičevjem rastla »trava«. V četrtek dopoldne so karabinjerji iz Gradišča zasegli pravi nasad indijske konoplje, ob katerem je bila še koliba, v kateri je bila urejena sušilnica.

Nasad so odkrili z uporabo helikopterja, ki je v Vileš pripeljal iz Trevisa. Po vsej verjetnosti so pridelovalci marihuane helikopter opazili, preden so do nasada prišli karabinjerji. Tako ob njihovem prihodu ob nasadu ni bilo več nikogar, sicer pa je bilo jasno, da so neznanci dobri skrbeli za svoje rastline. Sadike indijske konoplje so bile posajene v izredno zaraščenem in težko dostopnem kraju tik ob soškem bregu pri

Vilešu. Visoke so bile od poldrugega do treh metrov; letošnje deževno poletje je bilo za njihovo rast očitno kot nalašč. Ob nasadu je stala še koliba; karabinjerji so vanjo vstopili in ugotovili, da gre za sušilnico, v kateri so neznanci sušili indijsko konopljo, da bi iz nje proizvedli marihuano.

Karabinjerji ocenjujejo, da bi lahko neznanci s sadikami indijske konoplje pridelali okrog osem kilogramov marihuane, s prodajo katere bi seveda zaslužili mastne denarce. Preiskava se nadaljuje pod koordinacijo goriškega javnega tožilstva, karabinjerji si prizadevajo, da bi ugotovili, kdo je soški breg posadil z indijsko konopljo.

GORICA - Pobude ob »rožnatem oktobru«

S preventivo v boj proti raku na dojki

Goriška ima vrhunsko ekipo senologov - Nabirka za novo napravo

V goriški bolnišnici so lani zaradi raka dojk operirali okrog 140 žensk. Ta bolezen je pri nejnejšem spolu najpogosteje oblika raka: samo v deželi FJK vsako leto zboli kar 1500 žensk, v Sloveniji več kot 1100. »Rak dojke pa je v visokem odstotku ozdravljiv, predvsem v primeru, ko ga odkrijemo zgodaj. Zato je preventiva izredno pomembna,« pravi zdravnik Michele Luise, ki je pri goriškem zdravstvenem podjetju odgovoren za presejalni program. Leta je namenjen zgodnjemu odkrivanju rakavih sprememb na dojkah, varji so vključene ženske med 50. in 69. letom. S pomočjo presejalne mamografije so lani na Goriškem odkrili 43 novih primerov raka dojk, v prvi polovici letosnjega leta pa 29. »Na Goriškem se na naša vabilo na presejalno mamografijo odziva okrog 62%

žensk. Rezultat sodi med najboljše na dejelni ravni, ni pa dovolj: doseči bi morali vsaj 70 ali 75-odstotni odziv. Študije kažejo, da ženske v povprečju porabijo 531 evrov letno za počitnice, za preventivo pa le 221 evrov,« poudarja Luise, po katerem se goriško zdravstveno podjetje na področju zdravljenja raka dojk lahko pohvali z ekipo senologov, ki dela na zelo visoki ravni. »V ekipo so vključeni radiologi, kirurgi, psihologji in drugi strokovnjaki. Goriška se po kakovosti storitev, ki jih ponuja na tem področju, lahko kosa tudi z večjimi zdravstvenimi središči v deželi in izven nje,« opozarja kirurg Giuseppe Stacul, ki je tudi sam član omenjene skupine. Po njegovih besedah je za učinkovito zdravljenje raka dojk zelo pomembno, da zdravniki na podlagi značilnosti bezgavk čim prej ugotovijo sta-

dij in tip bolezni. »Pri analizi stanja je zelo koristna naprava, ki ji pravimo Osna. Če bi z njo razpolagali tudi v Gorici, bi ponujali še boljše storitve.« In ravno nakupu naprave Osna za goriško bolnišnico bo namenjena nabirka, ki jo ob »rožnatem mesecu« (oktober je svetovni dan boja proti raku dojk) prireja združenje Andos v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem, klubom Soroptimist in skupino »Terziario donna« zvezе Confcommercio. Prispevke bodo zbiral ob raznih dogodkih, ki jih prirejajo v prihodnjih tednih. Med temi sta koncert orkestra iz Moša v tržiškem gledališču (18. oktobra) in javno srečanje o raku dojke v vili Russiz v Koprivnem (27. oktobra). 18. oktobra in 25. oktobra bodo prostovoljci zbiral priševke na Verdijevem korzu v Gorici. K pobudi so pristopili tudi številni trgovci, ki bo-

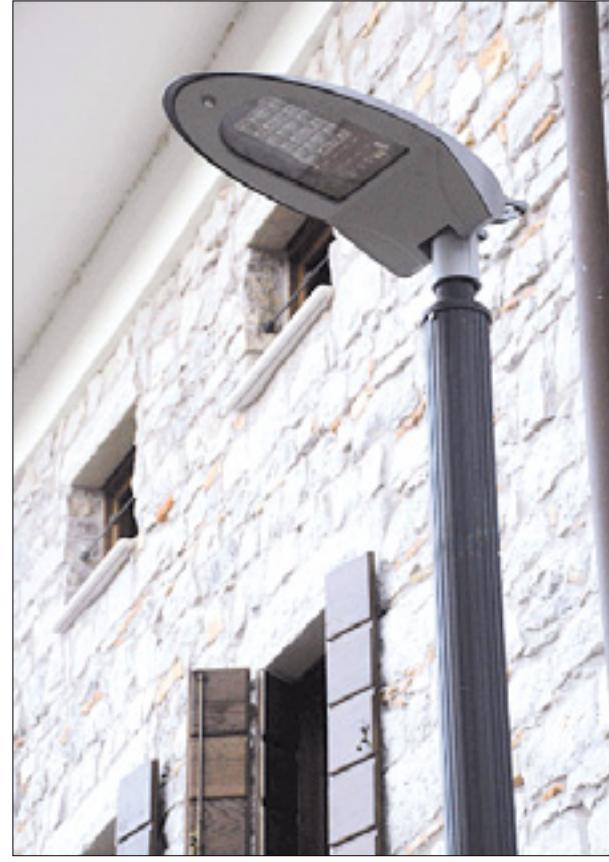
Na pomen preventive opozarja tudi avtobus podjetja APT

dozbirali denar in strankam ponujali rožne trakte, simbole boja proti raku dojk. Včerajšnje predstavitve na goriški občini se je ob odbornici Arianni Bellan udeležil tudi direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula. Izpostavljen je, da pri pobudah ob »rožnatem mesecu« letos so deluje veliko ustanov - med temi je tudi podjetje APT, ki je dva avtobusa okrasilo z rožnato barvo in napisom »Če se imas ra-

da, neguj svoje zdravje«. Med pobudami, h katerim je pristopilo združenje Andos, je tudi današnji čezmejni humanitarni pohod v organizaciji Nacionalnega inštituta za javno zdravje iz Nove Gorice. Start bo na šempetrskem Trgu Ivana Roba ob 9.30. Proga meri 6 km, zbrana sredstva bodo uporabili za donacijo šempetrski bolnišnici in za zagon informacijske točke za bolnike z rakom. (Ale)

DOBERDOB - Zamenjali eno četrtino svetilnih naprav na ozemlju občine

Z novimi svetili do prihranka

Novo svetilo v LED tehniki na Poljanah BUMBACA

VRTOJBA - Na nekdanji meji
Za prizidek ob vratarnici pridobili evropski denar

Obenem so izvedli rekonstrukcijo javne razsvetljave v občini

Na nekdanjem mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba sta bila včeraj v uporabo predana prizidek ob vratarnici kamionskega terminala in obnovljena javna razsvetljava. Gre za investicijo, uresničeni v okviru evropskih projektov TIP - Čezmejna integrirana platforma in Futurelights - Javna razsvetljava prihodnosti.

S prizidkom ob vratarnici kamionskega terminala so se povečali prostori, namenjeni voznikom tovornjakov. Prostori pravotne vratarnice, z izjemo čajne kuhinje, kjer je povezava z novim objektom, so bili ohranjeni in v manjšem obsegu sanirani. V novo prizidanem objektu pa so umeščeni jedilnica za približno deset oseb z manjšo čajno kuhinjo, kjer vozniki tovornjakov lahko zaužijejo obrok, pralno-sušilni stroj ter tehnični prostor za pripravo tople vode in

ogrevanja objekta. Vrednost celotne naložbe z davkom znaša za sklop 137.600 evrov, občina bo zanjo prejela 95 odstotkov nepovratnih sredstev, poleg sredstev evropskega skladova za regionalni razvoj še 10 odstotkov iz naslova nacionalnega sofinanciranja.

V okviru projekta Futurelights so v občini Šempeter-Vrtojba izvedli rekonstrukcijo javne razsvetljave. Vrednost celotnega projekta znaša 200.000 evrov. Na trinajstih odjemnih mestih imajo po novem vgrajenih skupaj 350 novih svetilk v LED tehniki. V okviru priprave projektne dokumentacije so zasnovali tudi celovito rešitev za zamenjavo vseh neustreznih svetilk v občini. Delno se je naložba izvedla v okviru pilotnega projekta, preostale svetilke pa bodo zamenjali s pomočjo evropskih sredstev v prihajajoči finančni perspektivi. (km)

DOBERDOB - Po 70 letih
Oton bo položen v družinski grob

Od 9.30 do 12. ure bo Rimska ulica zaprt za promet

V Doberdalu bo danes svečanost, med katero se bodo poklonili spominu na Otona Jarcia, ki je umrl 27. februarja 1945 v nacističnem taborišču Leonberg pri Stuttgartu. Ob 10. uri bo na županstvu spominska seja občinskega sveta. Spregovoril bo župan Fabio Vizintin, Jurij Lavrenčič bo zanimal na violončelo. V spremstvu godbe na pihala Kras bodo nato žaro ponesli na dvoriščo Telarjeve domačije, kjer se je Oton rodil. Spregovorila bosta Mario Lavrenčič v imenu VZPI-ANPI in Riccardo Goruppi v imenu zveze političnih deportirancev ANED. Ob pozdravu svojcev bo zapel moški pevski zbor Jezero. Otona bodo nato pospremili na doberdobsko pokopališče, kjer bodo žaro z njegovimi posmrtnimi ostanki položili v družinski grob.

Zaradi spominske svečanosti bo med 9.30 in 12. uro zaprt promet Rimske ulice v središču Doberdoba, obvoz bo urejen po Vrtni ulici.

ŠKOCJAN - Prekinitev gradnje novega krožišča pri Pierisu povzroča zastoje
Živega srebra krepko preveč

Naplavila ga je Soča - Domačini se sprašujejo, zakaj pristojne službe niso opravile analize zemlje pred začetkom gradbenih del

Prekinitev gradnje krožišča na državni cesti št. 14 med Pierisem in Fiumicellom na ozemlju občine Škocjan povzroča prometne težave in zastoje. Gradbena dela so se začela med poletjem, v začetku avgusta pa je dejelna agencija ARPA ugotovila, da je v izkopani zemlji krepko previsoka stopnja živega srebra - mejno vrednost presega za kar petkrat. Zaradi tega so takoj prekinili gradbena dela, kar povzroča vrsto težav domačinom. Gradbišče zaseda tudi nekaj zasebnih zemljišč, sploh pa je tudi vožnja po državni cesti št. 14 ovirana. Zaradi tega nastajajo dolge kolone vozil, kar še zlasti velja za prometne konice. Domačini se zato povsem upravičeno sprašujejo, zakaj niso pristojne službe opravile potrebnih analiz pred začet-

kom gradbenih del, saj so načrt odobrili že leta 2010. Novo krožišče sicer gradijo na križišču med deželno cesto št. 14 in pokrajinsko cesto št. 2. Gradbena dela opravljajo podjetje Ponterosso Ghiaie iz kraja San Vito al Tagliamento; iz podjetja FVG Strade pojasnjujejo, da v teh dneh gradbeni delavci opravljajo dela, ki ne zadevajo premikanja zemlje. Njihovim trditvam ugovarjajo domačini, ki opozarjajo, da gradbišče sameva in da na njem že več dni ni nikogar na spregled.

Zemljišča, na katerih gradijo krožišče, se nahajajo le nekaj sto metrov od Soče. Po mnenju izvedencev je v preteklosti reka to območje redno poplavljala; očitno je tja naplavila tudi večjo količino živega srebra, ki so ga izkopavali v idrijskih rudnikih.

Gradbišče na območju križišča

BONAVENTURA

NOVA GORICA - Brezdomci opozorili na svoje potrebe

Radi bi pomagali

»Prepričan sem, da smo s skupinimi močmi in znanjem sposobni veliko več, kot predsedki s katerimi smo brezdomci zaznamovani. Nobeden, ki nas tako obsoja, se ne zaveda tega, kako je cel dan preživeti brez dela in doma, spet v neki lukanji kot podgane in čakat, kdaj te bojo nagnali vn.« Tako je eden od novogoriških brezdomcev zaključil pisno sporočilo, v katerem pojasnjuje, katerih projektov bi se radi lotili: v načrtu imajo recikliranje pohištva in raznih predmetov, obdelovanje njive in pomoč občanom. Nase, na svoje življenje in potrebe so ob svetovnem dnevu brezdomstva opozorili včeraj pred mestno hišo.

Brezdomci se vključujejo tudi v delavnice, kjer se učijo različnih spremnosti FOTO K.M.

DOBERDOB - Nocoj v organizaciji krvodajalcev

Baklada dobrih ljudi

Izkupiček večera za dom Via di Natale - Sodelujeta godba na pihala Kras in mešani pevski zbor Hrast

Po ulicah Doberdoba bo nocoj ob 19.45 Baklada, ki jo organizira domače Združenje prostovoljnih krvodajalcev. Izkupiček večera bo namenjen vzdrževanju doma Via di Natale, ki nudi brezplačno gostoljubje sorodnikom bolnikov in bolnikom samim na zdravljenju v onkološkem centru v Avianu. V njem je 46 malih apartmajev (92 postelj): dvanaest apartmajev je v hospicu za neozdravljive bolnike, 34 apartmajev pa za svoje bolnikov. Pri mimoču bo vasi bo sodelovala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ki je že vrsto let gost baklade in bo s svojo glasbo poskrbel za dobro voljo prisotnih. Ob zaključku bo v župnijski dvorani nastopil mešani pevski zbor Hrast; sledila bo družabnost.

LOKAVŠKI KULTURNI DNEVI

Za Andreja Malniča posthumna nagrada

Na Ajdovskem potekajo tradicionalni Lokavški kulturni dnevi. V okviru osrednjega dogodka »Kje s'pa ti doma?« bodo nocoj podeljena priznanja Edmunda Čibeja. Med letošnjimi nagrajenci je tudi pokojni dolgoletni direktor Gorškega muzeja Andrej Malnič; priznanje Edmunda Čibeja za živiljenjsko delo mu bodo podelili postumno. Malnič je skupaj z Borisom Blažkom iz Gorškega muzeja

ja namreč pomembno prispeval k uveljavljanju lokavških tradicij in izročila. Letos mineva 20 let, odkar sta Malnič in Blažko v tiste kraje zasejala projekt »Lokavec v čas«. Vanj sta poleg Gorškega muzeja vključila še Društvo za oživljanje lokavškega izročila Doli in osnovno šolo Lokavec in Krajevno skupnost. »Vsak leto so otroci raziskovali na določeno temo s področja domoznanstva: bajke, hrano, običaje ... Temu vedno sledi zaključna prireditev, ki smo jo poimenovali Lokavški kulturni dnevi. Letos se bodo odvijali že devetnajstič,« je za Primorski dnevnik pojasnil Blažko. (km)

Andrej Malnič

FOTO K.M.

GORICA-NOVA GORICA - Združili sile

Čezmejni poročni sejem naj bi postal vsakoleten

Konec prihodnjega tedna se obeta nov čezmejni sejemske dogodek. Tokrat gre za poročni sejem SposaExpo Gorica-Nova Gorica, ki ga organizira podjetje Eventi&Co v sodelovanju z območno Obrtno-podjetniško zbornico Nova Gorica. Poteka bo 18. in 19. oktobra na sejmišču v Ulici Barca v Gorici.

»Sejem je pomemben tako za slovenske razstavljavce kot tudi za slovenske obiskovalce, saj sejma s to tematiko ni vse do Vidma na italijanski in Ljubljane na slovenski strani,« pojasnjujejo na novogoriški Obrtno-podjetniški zbornici, ki je v preteklosti dvakrat organizirala dogodek Poročka v cvetu. Ta je bil med razstavljalci dobro sprejet. »Vendar pa je prostor postajal pretesen, zato smo iskali druge možnosti. Dolgoletno dobro sodelovanje s podjetjem Eventi&Co je pripeljalo do konkretno realizacije čezmejnega projekta, za katerega smo prepričani, da bo postal vsakoleten,« dodajajo na novogoriški zbornici. (km)

GORICA - Tečaj v Feiglovi knjižnici

Novinarje povezala skrb za slovenščino

Udeleženci in voditeljica tečaja v čitalnici Feiglove knjižnice

V prostorih Feiglove knjižnice v Gorici se je včeraj zgodil dogodek, ki zasluži časopisno omembo, ker ni ravno praksa, da bi se novinarji slovenskih medijev v Italiji srečevali, in ker svoje srečevanje posevajo skrbi za izboljšanje jezikovnih kompetenc. Knjižnica namreč gosti izpolnjevalni tečaj za novinarje in publiciste, ki ga v skladu z zakonskimi predpisi organizira Novinarska zbornica Furlanije Julijanske krajine. Slovenski novinarji, vključeni v zbornico, so se samostojno angažirali in pripravili tečaj sodobnega slovenskega novinarskega jezika, ki ga bo enkrat mesečno do decembra - tako v Gorici kakor v Trstu - vodila strokovnjakinja novodobnega jezikovnega izražanja in hkrati novinarka Ana Cukijati iz Nove Gorice.

Včerajnjega prvega izobraževalnega srečanja so se udeležili novinarji in sodelavci Doma in Novega Matajurja iz videmske pokrajine, dalje s tržaškega sedeža RAI, Novega glasa iz Gorice ter Primorskega dnevnika iz Gorice in Trsta ter še nekateri svobodni novinari.

Dobrodošlico v imenu Narodne in študijske knjižnice je vsem izrekla Luisa Gergolet, ki je izpostavila potrebo po skrbi za slovenski jezik v okolju, kjer se večina izraža v drugem jeziku. Živahnno soočanje med udeleženci in z voditeljico tečaja veliko obeta.

GORICA - Zavod Galilei-Fermi-Pacassi

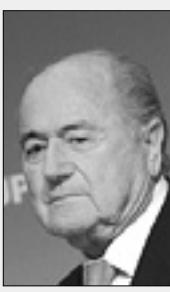
Delavcev ni na spregled, dijaki brez laboratoriјev

Člani zavodskega sveta državnega višješolskega zavoda Galilei-Fermi-Pacassi iz Gorice so zaskrbljeni. Na zadnjem zasedanju, ki je potekalo 1. oktobra, so razpravljali o obnovi sedeža šole v Puccinijevi ulici, ki se še vedno ni začela.

Pred meseci je specializirano podjetje preverilo stabilnost stropov na vseh gorških višjih šolah. Ugotovilo je, da je v šestih stavbah neuporabnih kar 89 učilnic in 120 drugih prostorov. V najslabšem stanju je sedež šole Cossar-Da Vinci na Drevoredu Virgilija, ki so ga morali zapreti, kar 25 učilnic in laboratoriјev pa je neuporabnih na zavodu Galilei. Vodstvo šole je upalo, da se bodo obnovitvena dela začela čim prej, do danes pa delavcev še ni bilo na spregled. »Ju-

lij se je delegacija srečala s predsednikom pokrajine in pristojno odbornico, ki sta zagotovila, da bodo dela opravljena v doglednem času. Pisali smo tudi predsednici dežele FJK Debori Serracchiani, odgovorja pa nismo prejeli,« pišejo predstavniki zavodskega sveta, po katerih se je šola zaradi neuporabnosti številnih učilnic in laboratorijev moral odpovedati nekaterim dejavnostim, tri razrede smeri za okolje in prostor pa gostijo, kot je Primorski dnevnik že večkrat poročal, v prilogu slovenskega zavoda Ivana Cankarja. »Jasno je, da v teh pogojih ne bo mogoče delati še dolgo,« opozarjajo predstavniki šole in zahtevajo, naj pokrajina in dežela čim prej poskrbijo za sanacijo in vzpostavitev prejšnjega stanja.

Za ukinitev pravila o golu v gosteh

NYON - Predsednik Mednarodne nogometne zveze (Fifa) Sepp Blatter se je zavzel za ukinitev pravila, ki v tekma na izločanje omogoča napredovanje zaradi gola v gosteh. «Čas je, da spet razmislimo o tem sistemu,» je dejal predsednik Blatter. «Nogomet se je od leta 1960 zelo razvil, zato bi morali razmisli o spremembah tega pravila. Po sedanjem pravilniku v tekmovalnih, kjer o napredovanju odločata dve tekmi, lahko napreduje ekipa, ki je dosegla več golov v gosteh, pa čeprav je skupni izid po dveh dvobojsih izenačen.

V Mostu na Soči sprejeli svetovna prvaka

MOST NA SOČI - Na Mostu na Soči so ob prihodu domov s svetovnega prvenstva v Deep Creeku v ZDA pozdravili svetovna prvaka v kanju dvoosedu na divijih vodah Sašo Taljata in Luko Božiča ter njunega trenerja Dejana Testena. Kajak klub Soške elektrarne pa je v nadaljevanju pozdravil tudi druge svoje člane, ki so v letošnji sezoni dosegli vidne rezultate. Med njimi je tudi več mladih članov, saj imajo v klubu kar 105 nadobudnih mladih tekmovalcev in tekmovalk vseh kategorij.

ODOBJKA - V polfinalu ženskega svetovnega prvenstva

Kitajski zid

Italijanke so premagale Rusijo, drevi bodo igrale proti Kitajkam - Drugi polfinale je Brazilija-ZDA

Italija - Rusija 3:1 (25:12, 25:17, 12:25, 25:23)

Italija: Diouf 13, Chirichella 11, Centoni 8, Del Core 7, Bovetti 7, Costagrande 6, Folie 4, Piccinini 4, Arrighetti 4, De Gennaro, Ferretti, Lo Bianco.

Rusija: Košeleva 15, Gončarova 13, Gamova 11, Moroz 5, Fetisova 4, Malikh 4, Kosjanenko 2, Startseva 2, Podskalnaja 1, Ščerban, Kriučkova, Malova.

MILAN - Italiji je v zadnjem krogu finalnega dela svetovnega ženskega odbojkarskega prvenstva proti Rusiji zadoščala osvojitev zgolj enega seta: tako bi si »azzurre« matematično zagotovile prvo mesto v skupini H. Varovanje selektorja Bonitte so zmagale prvi set in nato osvojile še vse tri točke. Drevi bodo takoj v polfinalu igrale proti drugouvrsčeni ekipi iz skupine G, Kitajskemu.

tajski, ki je predvčerajnjim s 3:2 premagala Dominikansko republiko. Tekma bo ob 20.45 po Rai 2. V skupini G je prvo mesto osvojila Brazilija, ki je včeraj premagala Dominikansko republiko 3:0 (25:19, 25:21, 25:17). Brazilke bodo danes ob 17.30 igrale proti Zda. Zmagovalki se bosta jutri pomerili v finalu ob 20.00.

Igrala je tudi v Sovodnjah

Ruski center, 20-letna Irina Fetisova (včeraj dosegljiva 4 točke) je pred tremi leti nastopila tudi na mednarodnem turnirju za reprezentance U17 v Sovodnjah v organizaciji ŠZ Soča. Fetisova je bila takrat kapetanka »zbornaje komande«, ki se je uvrstila na 3. mesto, pred Italijo in z Brazilijo ter Nemčijo.

»Azzurra« Carolina Costagrande v napadu proti Rusiji

KOLESTARSTVO Luka Mezgec po Trstu prvi še v Pekingu

PEKING - Slovenski kolesar Luka Mezgec (na sliki FOTO-DAM@N na Velikem trgu v Trstu, kjer je Mezgec slavil zmago v zadnjem etapi letosnjega Gira) je izvrstno začel dirko po Pekingu. Tekmovalce Giant Shimano je na 167 kilometrov dolgi preizkušnji med Chong Lijem in Zhangjiakoujem v ciljnem sprintu zanesljivo ugnal vse tekmece in dosegel etapno zmago. Drugi je bil Avstralc Caleb Ewan, tretji pa Američan Tyler Farrar. »Danes (včeraj) sem trpel, saj je bila trasa zelo razgibana, ob tem pa smo precej časa kolesarili na visoki nadmorski višini. Naša ekipa je bila vseeno močna in mi pomagala, ko je bilo hudo. Do zaključnih kilometrov etape me je pripeljala relativno svežega. Res je čudovito spet zmagati tukaj v Pekingu in upamo, da se bo tako nadaljevalo. Težko pa bo braniti majico skupno vodilnega,« je po etapi povedal Mezgec, ki je dosegel svojo šesto letosnjo zmago. Mezgec je na tej dirki, zadnji svetovne serije v sezoni, eno etapno zmago slavil že lani, najboljši je bil v zadnjem etapi. V skupni razvrsttvitvi ima Slovenec štiri sekunde prednosti pred Ewanom.

ŠE ENO SLOVO - Le dan po slovesu Luksemburžana Andyja Schlecka je svojo upokojitev dokončno potrdil še en odličen kolesar, David Millar. Škot je svoj umik iz profesionalnega športa že napovedal poleti sezoni.

NOGOMET - V drugem krogu kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2016

Azerbajdžan namučil Italijo

Vse tri zadetke (tudi avtograd) je zadel Chiellini - V ponedeljek še gostovanje na Malti - Hrvatka premagala Bolgarijo

NOGOMET - Kampl (Slovenija) »Vesel sem, ker sem lahko padel v kazenskem prostoru«

MARIBOR - Slovenska nogometna reprezentanca je v petek v Mariborju prišla do prve zmage v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo 2016. Milivoje Novaković je z enajstmetrovko porazil Švice in poskrbel za veliko dobре volje v slovenskem taboru, posebej po porazu na uvodni tekmi proti Estoniji, in za dvig samozavesti pred jutrišnjim obračunom v Litvi. Izbranci Srečka Katanca sicer spet niso pogosto prihajali do priložnosti, a tisto, ki so jo dobili, so unovčili. To se je zgodilo v 79. minuti. Rezervist Dejan Lazarević je podal v kazenski prostor proti Novakoviću in Kevinu Kamplu, slednji pa je nato priboril strel z bele točke po prekršku Johana Djourouja.

»Seveda je,« je Kampl odločno odvrinil na vprašanje, ali je švicarski branilec res storil prekštek, in pojasnil: »Tudi Djourou ni nič protestiral. Od zadaj me je nabil v noge in da, bil sem kar vesel, da sem lahko padel. Drugače bi me Nova' lahko malo okrcal, ker sem mu že go ukradel, saj bi lahko tudi on takrat dal gol. Ampak sem mu pa nastavil strel z bele točke in upam, da je tudi s tem zadovoljen.«

Vezist salzburškega Red Bulla se ni mogel izogniti niti vprašanju o tem, ali po dobrini predstavi in dejstvu, da bo imela Slovenija v Litvi več žogo v posesti, že v začetni postavi pričakuje nekdajnjega soigralca iz reprezentance do 21 let Lazarevića. »Seveda bi mu to želel. Je fenomenalen igralec. Včasih se mora še malce več boriti, včasih ga moraš še malo brčniti v ta zadnjo, ampak tudi zato sva prijatelja. Če bo nadaljeval s takimi igrami, je pred njim lepa kariera,« je povedal zelo dobro razpoloženi Kampl, ki je prav na dan zmage proti Švici praznoval 24. rojstni dan.

Če je Švica tekmo začela z desetega mesta na lestvici Mednarodne nogometne zvezde, pa bo v nedeljo v Vilniusu pred Slovenijo, 53. s Fifine lestvice, »šele« 103. ekipa. A ta je pokazala, da zna biti podobno trd oreh kot Estonija. Litovci so včeraj Estonce doma premagali z 1:0. »Proti Litvi bo čisto drugačna tekma, več bomo imeli žogo in takrat moramo z njo tudi narediti nekaj dobrega. Ne tako kot proti Estoniji, ko smo imeli žogo, ampak nismo nasli prostora v napadu, nismo dobro igrali. Če bomo dobro opravili, bomo zmagali v Litvi in se vrnili s šestimi točkami, če pa ne, potem tudi zmagala proti Švici ne bo veliko vredna,« meni Kampl.

Italijanski napadalec Simone Zaza je na stadionu Barbera v Palermu pokazal solidne akrobatske sposobnosti

Italija - Azerbajdžan 2:1 (1:0)

Strelce: Chiellini v 44.; avtograd Chiellini v 76., Chiellini v 82.. Italija: Buffon, Ranocchia, Chiellini, Bonucci, Darmian (Aquilani), Marchisio, De Sciglio, Florenzi (Candreva), Pirlo (Giovanni), Zaza, Immobile.

Azerbajdžan: Agaev, Sadigov, Qirtimov (Nadirov), B. Huseynov, Al-lahverdiev, Nazarov, Amirkuliyev (C. Huseynov), Abdullayev, Qarajev, Da-dašov (Ramaldanov), Alijev.

PALERMO - Italija je bila v drugem krogu kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2016 vseskozi boljša od reprezentance s kavkaškega območja. Klub temu se so moral Contejevi varovanci pošteno potruditi, saj je uspešno Azerbajdzancem v drugem polčasu izenačili - po podaji s kota je že zgošnem pospremil v mrežo Chiellini. Istri igralec je pred tem poskrbel za prvi gol Italije in nato še za drugega. Obokrat je branilec Juventusa žogo poslal v mrežo po strelu z glavo. Gostje, ki jih vodi 67-letni nemški strateg Berti Vogts, so se v glavnem branili in so malokrat zaposlili vratarja Buffona.

Play-off U21: Italija neodločeno na Slovaškem

Slovaška - Italija 1:1 (0:0)

Strelca: Belotti v 54. in Zrelak v 69. min.

Italija: Bardi, Zappacosta, Rugani, Bianchetti, Biraghi, Viviani, Balselli (Cristig), Berardi, Bernardeschi (Molina), Battocchio, Belotti (Longo). Trener: Di Biagio.

ZLATE MORAVCE - Na prvi tekmi play-off kvalifikacij za uvrstitev na evropsko prvenstvo leta 2015 je italijanska izbrana vrsta do 21. leta starosti igrala neodločeno proti Slovaški. Italijani so imeli več priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. Di Biagiiov varovanci so sicer povedli z Belottijem. Kmalu zatem je izenavljen Zrelak. Povratna tekma, ki bo odločila o potniku za EP, bo v torek v Reggio Emilia.

Ostali izidi: Stobiš - Španija 0:0, Ukrajina - Nemčija 0:3, Danska - Islandija 0:0, Anglija - Hrvaška 2:1, Francija - Švedska 2:0, Nizozemska - Portugalska 0:2.

SKUPINA A	Izidi	Latvija - Islandija 0:3, Nizozemska - Kazahstan 3:1, Turčija - Češka 1:2
Islandija	2 2 0 0 6:0	6
Češka	2 2 0 0 4:2	6
Nizozemska	2 1 0 1 4:3	3
Kazahstan	2 0 1 1 1:3	1
Latvija	2 0 1 1 0:3	1
Turčija	2 0 0 2 1:5	0

PRIHODNJI KROG (v ponedeljek): Kazahstan - Češka, Islandija - Nizozemska, Latvija - Turčija

SKUPINA B	Izidi	Belgia - Andora 6:0, Ciper - Israel 1:2, Wales - BiH 0:0
Wales	2 1 1 0 2:1	4
Ciper	2 1 0 0 2:1	3
Belgia	1 1 0 0 6:0	3
Israel	1 1 0 0 2:1	3
BiH	2 0 1 1 1:2	1
Andora	2 0 0 2 1:8	0

PRIHODNJI KROG (v ponedeljek): Andora - Israel, BiH - Belgia, Wales - Ciper

SKUPINA H	Izidi	Bolgarija - Hrvaška 0:1, Italija - Azerbajdžan 2:1, Malta - Norveška 0:3
Italija	2 2 0 0 4:1	6
Hrvaška	2 2 0 0 3:0	6
Norveška	2 1 0 1 3:2	3
Bolgarija	2 1 0 1 2:2	3
Azerbajdžan	2 0 0 2 2:4	0
Malta	2 0 0 2 0:5	0

PRIHODNJI KROG (v ponedeljek): Hrvaška - Azerbajdžan, Malta - Italija, Norveška - Bolgarija

KOŠARKA - Danes na Stadionu 1. maja v Trstu derbi v deželni ligi C Bor Radenska - Breg

Izkušnje ali visok ritem?

Danes bo ob 18.30 na Stadionu 1. maja enajst zaporedni derbi med Borom Radensko in Bregom v deželni ligi C. Obe ekipe sta po prvem krogu že brez zmage, saj je Bor izgubil proti Fagagni, Breg pa so odvzeli zmago proti Don Boscu zaradi formalno nepravilne registracije trenerja Krašovca (klub je sicer vložil priziv), tako da bo ravno derbi dosodil prvo zmago.

Napovedovanje zmagovalca na derbijih je vedno težka naloga, saj je to tekmama s posebnim naboljem. Tokrat sta o mrebitnem favoritu razmišljala **Ilija Bufon**, kapetan Kontovela in **Erik Piccini**, igralec Sokola, ki sta obe ekipe - Bor in Breg – spoznala na pripravljalnih tekma pred sezono.

»Mislim, da bo prevladal Breg s svojo izkušenostjo, saj na takih tekma, kot je derbi, to največ šteje. Breg je nasprotni bolj kompleten pod košem, Bor pa ne izstopa v višini, ima pa zelo dobre skakalce, med katerimi je najnevarenejši Basile,« razmišlja Bufon, ki še dodaja, da iz zunanjih položajev dela razliko Scocchi, pri Bregu pa bo v tej vlogi zagotovo Slavec. S Piccinijem pa se strinja

ta, da se mlajša ekipa Bora odlikuje po borbenosti. »Ker so mladi so tudi hitri, skačejo in tečejo,« še dodaja Piccini. »Menim, da lahko Bor premaga Breg, vendar nujno mora vsiliti visok ritem. Če bo igra prepočasna, pa bo to voda na mlin za Breg.« napoveduje Piccini in še opozarja, da mora Bor za zmago resdaigrati hitro, ampak pametno.

Pri Bregu še vedno ne bo Streleta, ker še nima urejene dokumentacije, prav tako ne bo Marca Grimaldija, poškodovanega Pigate in Gorija, na razpolago pa bo tokrat tudi Christian Slavec. Bor Radenska pa bo nastopil v popolni postavi, saj se bo Mednu in drugim pridružil še Doz. (vs)

Danes Sokol v Lignanu

Nabrežinski Sokol bo danes odigral prvi krog lige D. V Lignanu se bo ob 19. uri pomeril proti Monfalconeju, Kontovel pa bo igral proti Albi jutri ob 16. uri prav tako v Lignanu. Vse tekme bo možno spremljati na spletni povezavi www.fvgsportchannel.com.

Bor Radenska in Breg sta se letos že pomerila v finalu turnirja Tavčar na stadionu 1. maja v Trstu. Zmagali so borovci (67:63)

FOTODAMJN

NOGOMET - Danes Juventina in Breg na domaćem igrišču

Že danes popoldne bosta od ekip naših društev igrali Juventina (promocijska liga) in Breg (1. AL). **Juventina**, ki je v nedeljo prebila led v San Giorgiu di Nogarju (prva letošnja zmaga), bo danes ob 15.00 v Štandrežu gostila Cormonese, ki je novinec v ligi. Trener Juventine Sepulcri bo letos prvič imel na razpolago skoraj vse nogometaše. »Vsi niso še v najboljši formi, na srečo pa niso več poškodovani,« je dejal športni vodja Vinti. V 1. AL bo **Breg** v domaćem športnem centru Klavian gostil Muglio (7 točk). Brežani bodo skušali osvojiti celoten izkupiček. Muglia pa je za vsakogar trd oreh.

4 ekipe naših društev v letošnji sezoni še niso okusile grenkobe poraza. Vesna je slavila zmago v vseh petih krogih. Breg je trikrat zmagal in dvakrat igral neodločeno. Primorec je dosegel dve zmagi in tri »remije«. Medtem ko je Zarja štirikrat zmagala in enkrat končala tekmo z delitvijo točk. Po en poraz imajo Gaja, Primorje in Mladost.

Obvestila

ASŠ MLADINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini, s pričetkom v četrtek, 6. novembra. Tečaj se bo nadaljeval 13., 20. in 27. novembra. Za ostale info na tel. št.: 3470473606.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični proggi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Začetek 2. izmene v soboto, 1. novembra 2014, od 15. do 17. ure. Informacije na info@skdevin.it ali na tel. 3358416657 - 3358180449.

ŠD SOKOL sporoča da se bo v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20.00 v šolski telovadnici v Sesljancu začel tečaj zumbo. Za informacije kličite številko (3474347604, Giancarlo).

ASŠ KRAS organizira vadbane ure za starejše občane/občanke v telovadnici v Zgoniku ob torkih in petkih ob 8.30 do 9.30. Vadba bo potekala pod vodstvom prof. Martine Milič.

19. POHOD »Na Krasu je krasno« bo jutri, v nedeljo, 12. oktobra, zzbiraljščem od 9.00 do 9.45 v Praprotu.

ŠD KONTOVEL sporoča, da se je začel tečaj body mind tehniko v telovadnici na Kontovelu. Srečanja bodo ob torkih in petkih od 20. do 21. ure. Za dodatne informacije 3384563202 (Katja).

V ospredju Na Rouni derbi Primorje-Zarja

V ligi D Kras za prvo zmago pri Bellunu - Pri Vesni pod vprašajem nastop Kosmača in Colje

V državnem ligi D čaka Kras (in trenerja Predraga Arčabo) popravni test. Po nerodnem domaćem porazu proti Montebelluni bodo rdeče-beli jutri gostovali v kraju Boscherai pri Pedavenu (pri Bellunu). Domača ekipa Union Ripa La Fenadora je v petih krogih zbrala pet točk na lestvici. V zadnjem krogu so z 1:0 izgubili proti Altovicentinu. Pred tem pa so z 2:1 premagali Legnago. »Union Ripa je premagljiva ekipa. Kot so vsa ostala moštva v naši skupini. Recept je enostaven: vseh devetdeset minut (in dodatek) moramo igratibranoin 110 odstotno,« je povedal tajnik Krasa Paolo Sarazin. Nogometni Krasa so pred jutrišnjim gostovanjem trenirali tudi včeraj. V četrtek so v Dolini igrali prijateljsko tekmo z mladinici. Saša Ranič je zaradi gripe izpustil sredin in četrtkov trening. Včeraj je treniral in jutri bo na razpolago. Patrika Bordona ni bilo ves teden, saj se zaradi vročine ni počutil najbolje. Tudi Tonči Žlogar še ni stoodstoten: trener Arčaba ga ni vključil v zbor igralcev, ki bodo odpotovali na gostovanje. Težavo z lažjo poškodbo ima tudi vratar Budincin, ki pa bo bržkone stisnil zobe. Zaradi poškodbe ne bo Simeonija in Božiča. Sodil bo Didu iz Jesija.

Triestina bo jutri na tržaškem Rocu gostila Altovicentino.

Big-match oziroma glavna tekma 5. kroga v raznih deželnih prvenstvih bo v Carlinu, kjer bo domači Cjarlins Muzaški gostil Vesno. Obe ekipe sta doslej zmagali na vseh tekmalah (15 točk). Trener gostiteljev Gianluca Birtig je za spletne strani fruligol.it izrazil željo, da želi napredovati v ligo D. Športni vodja Vesne Paolo Soavi je malo za šalo in malo zares odgovoril: »To mu bomo preprečili.« V Carlinu se obeta bud boj. Pri Vesni (ta teden so trenirali štirikrat) še ne vedo, ali bosta lahko igrala Kosmač in mladi Colja (oba sta lažje poškodovana). V Carlinu bo sodil Pordenončan Sfira. Tržaški Ufm bo gostoval pri Torreju. (jng)

Najslabši začetek Krasa v ligi D

Kras je v ligi D igral že v sezонаh 2010-11 in 2012-13. Obakrat, čeprav je na koncu sezone izpadel v elitni ligo, je prvenstvo začel bolje kot letos. V prvi sezoni so rdeče-beli, takrat jih je vodil trener Alessandro Musolino, v petih krogih zbrali 7 točk. Premagali so Este v gosteh in Pordenone. Neodločeno so igrali proti Torviscosi. V uvodnem delu sezone (prvi pet tekem) 2012-13 so pod taktirko Sergeja Alejnikova dosegli šest točk. Premagali so Union Quinto in Sanvitese. Letošnji začetek sezone (3 točke, še brez zmage) ni najboljši. Ali bo morda boljši konec (beri obstanek v ligi D)?

Domači šport

DANES

Sobota, 11. oktobra 2014

KOŠARKA

LIGA B - 20.30 v Trstu, PalaRubini: Jadran Franco - Urania Milano

DEŽELNA LIGA C - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Breg

LIGA D - 19.00 v Lignanu: Sokol - Monfalcone

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Štandrežu: Juventus - Cormonese

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Dolini: Breg - Muglia DRŽAVNI MLADINCII - 15.30 v Repnu: Kras Repen - Montebelluna

DEŽELNI MLADINCII - 17.00 v Krizu: Vesna - Virtus Corno

Hokej na rolerjih

LIGA A1 - 20.30 na Opčinah, Pikelc: Polet ZKB Kvins - Monleale

Odbojka

MEMORIAL VELJAK (v organizaciji Sloge Tabor) - V Repnu: 11.00 Sloga Tabor Televita - OK Šempeter; 13.00 OK Šempeter - Ferro Allumino; 15.00 - Sloga Tabor Televita - Ferro Allumino

JUTRI

Nedelja, 12. oktobra 2014

NOGOMET

LIGA D - 15.00 v kraju Boscherai-Pedavena: Union Ripa La Fenadora - Kras Repen

ELITNA LIGA - 15.00 v Carlinu: Cjarlins Muzane - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Trebčah: Primorec - Aquileia; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Domio

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Zarja; 15.00 pri Domju: Roianese - Mladost

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Rudi: Ruda - Gaja

NARASČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras Repen - Alabarda

NAJMЛАЈШИ - 9.00 pri Domju: Fani Olimpia - Kras Repen

KOŠARKA

LIGA D - 16.00 v Lignanu: Kontovel - Alba

NAMIZNI TENIS

ZENSKA LIGA A2 - V Asoli: 10.00 Asola - Kras; 12.30 Kras - Tramin B; 14.30 Kras - Zeus

ZENSKA LIGA B - V Zgoniku: 12.30 Kras - Gemona; 14.30 Sistiana - Kras

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 13. oktobra 2014

KOŠARKA

UNDER 19 ELITE - 19.30 pri Bričkih: Jadran ZKB - Fogliano

primorski_sport
[facebook](http://facebook.com/primorski_sport)

ODOBJKA - Danes v telovadnici v Repnu

Memorial Veljak kot predpremiera

AŠD Sloga Tabor bo danes v sodelovanju z Združenjem slovenskih športnih društv v Italiji (ZSSDI) priredilo 7. Memorial Sergio Veljak. Turnir je posvečen najboljšemu tržaškemu obojkarnarju doslej, ki je svojo tekmovalno pot začel pri ŠZ Bor. Med študijem v Firence je igral za legendarni Ruini in s klubom osvojil državni naslov ter pravico do nastopanja v evropskem pokalu prvakov. Bil je tudi stalni član italijanske državne reprezentance, s katero je odigral 36 tekem. Po vrnitvi v Trst se je vrnil k Boru kot igralec in trener, treneril je tudi žensko ekipo Sokola in mlađinke Gaje.

Tudi

memorial

Veljak

kot

predpremiera

Zagovosten turnir, ki bo prav gotovo zavoljil vse ljubitelje obojkarke.

Spored, telovadnica v Repnu:

11.00 Sloga Tabor Televita - OK Šempeter;

13.00 OK Šempeter - Ferro Allumino;

15.00 Sloga Tabor Televita - Ferro Allumino.

Danes v živo po našem spletu

vse tekme
naših članskih ekip

www.primorski.eu

Dobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

TUDI NA
iPadu
in iPhone

LJUBLJANSKA OPERA - V novo sezono z delom Christopha Willibalda Glucka

Zgodba Orfeja in Evridike v očeh Jerneja Lorencija

»Skrivnost ljubezni je večja od skrivnosti smrti« - s temi besedami Oscarja Wildea je znana nova sezona Operе Ljubljana, ki začenja novo poglavje svoje zgodovine s programom, ki ga je podpisal umetniški vodja Rok Rappl. Tanka meja med ljubezno in smrto bo povzela tragične ljubezni (Tristan in Izolda, Carmen, Saloma, Labodge jezero, novitev Milka Lazarja po Svetlani Makarovič) in štartna točka je verjetno najbolj znameniti, antični mit na to temo, se pravi zgodba o Orfeju, ki se poda celo v onostranstvo, da bi iztrgal smrtni ljubljeno Evridiko. Kljub temu, da gre za obče znano mojstrovino Christopha Willibalda Glucka, katerega tristoletnica rojstva letos poteka, je bila izbira te opere za začetek sezone spodbudno in pohvalno drzno iz več razlogov. Prvič, ker tako pevci kot orkestri in slovenska publike zagotovo nimajo za seboj trdne tradicije na področju baročne in klasicistične opere (Orfeja so v Ljubljani zadnjič uprizorili leta 1967), drugič, ker za razliko od uveljavljene navade »en travesti« poje v logi Orfeja baritonist, tretjič, ker so se ustvarjalci odločili za črtanje srečnega konca, kar ni novost, a predstavlja jasno vsebinsko opredelitev, nenačadne, ker je bila režija zaupana Jerneju Lorenciju, priznanemu gledališkemu ustvarjalcu, katerega mračni slog ima na prvi pogled zelo malo skupnega s klasicistično milino te reformirane opere. Lorenci je tudi prvič režiral opero, kar predstavlja

po eni strani prednost prodorne svežine in objektivnosti zunanjega, neobremenjega pogleda, pa drugi pa nevarnost spodrljajev zaradi manj solidnega poznanja zakonov te kompleksne umetniške zvrsti.

Postavitev zgodbe v meščanski salon je tveganja, ker težko prenaša transcendentne poteze mitološke snovi, saj se mora hoja Orfea v podzemski svet odvijati na breziljni tekalni stezi, za ustvarjanje pekla v dnevnji sobi te subtilno pokvarjenje družbe pa je bilo potrebno dodati »prilog« z uprizoritvijo posilstva in zakonskega umora. Prikaz površnosti in hipot-

krizije čustveno sterilnih prebivalcev salona, kjer je tolažnil Amor preprosta kurzitanka, pa omogoča izstopanje Orfea v podobi pasivnega, čistega sanjača, ki ves čas sedi na klavirskem stolu, večno okamenel pred spominom mrtve Evridike, na katero bo čakal do smrti, brez nerealističnega, srečnega konca. Idej je veliko, včasih preveč, na primer ko zastor posnema »da capo« z odpiranjem in zapiranjem, kar pa ogroža smisel postopnega razvoja in bistveno vpliva na doživljanje glasbene celote, medtem ko dolgotrajna uporaba tekalne steze ustvarja nezanemarljive in-

terference z osnovnimi zahtevami peskega izvajanja. Ko pa se na koncu predstave potegne črto, zamisel pokaže svojo veljavno zanimivega pogleda, ki mora postati ciničen, če želi biti tudi sodoben. Ljubljanski Orfej je bil kos vsem izvivom, saj je glavno vlogo prevzel zanesljiv Jože Vidic, ki je z vokalno solidnostjo in interpretativno tankočutnostjo prepričal tudi tiste poslušalce, za katere mora imeti Orfej nujno ženski glas, a je hrkrati pokazal tudi svojo profesionalnost z uspešnim usklajevanjem »športnega« podviga in pevske izvedbe. Urška Arlič Gololič je igralsko in pevsko prepričljiva v živahni vlogi Amorja, v logi Evridike pa poje Martina Zadro. Posebno lepe zborovske točke te opere je z mehkim zvokom, muzikalno ovrednotil hišni zbor. Tako zbor kot solisti so se izkazali tudi po manj vidni, a zelo pomembni lastnosti, in sicer z dobro izgovarjavo italijanske libreta Rainera de' Calzabigija. Uprizoritev Orfea, ki bo na sporedu do 18. oktobra, je tudi priložnost za spoznanje dirigenta Jaroslava Kyzlinka, ki je komaj prevzel vlogo stalnega šefu dirigenta. Njegovi hitri tempi niso ovrednotili vseh ekspresivnih detajlov frazioniranja in so zahtevali podvojeno pozornost od orkestra, ki se je v ustrezno zreducirani in torej že bolj izpostavljeni zasedbi trudil predvsem, da bi našel pot do prave zvočnosti bolj redko (vsaj v tem prostoru) izvajanega repertoarja.

Rossana Paliaga

NOVITETA - Pri MK izšle kolumnne Jurija Paljka

Kaj sploh počnem tukaj: odgovori odslej tudi v knjigi

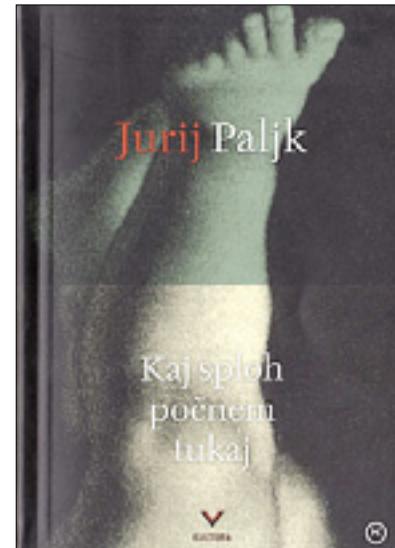
Jurij Paljk in njegova najnovejša knjiga

ARHIV

»Saj vemi, življenje je težko, včasih neznosno, vem, da smo danes vezanci tiskanih knjig neke vrste dinozavri, ki se zbirajo ob večernem zatočnu neke dobe, vem tudi, da branje ni za vsakogar, a vseeno: nekaj le je, nekaj je in zato se sblača pisati. In se ne nehnemo spraševati: Kaj sploh počnem tukaj?«

Tako zaključuje Jurij Paljk uvodno misel v knjigi, ki je pravkar izšla pri ljubljanski založbi Mladinska knjiga. Naslov Kaj sploh počnem tukaj nosi po kolumnah, ki jih Paljk že kakih pet let objavlja na straneh tednika Novi glas; doslej se jih je zbral preko sto osemdeset, Aleš Berger pa je v knjižni izbor vključil štiriinštideset zapisov. Knjigo bodo prvič predstavili javnosti v sredo, 15. oktobra, ob 11. uri v ljubljanski knjigarni Konzorcij.

Jurij Paljk je že dobrih deset let odgovorni urednik goriškega tednika Novi glas. Je torej novinar, a tudi (ali morda predvsem) pisec poezije in proze. Njegova pesniška duša prodira tudi v novinarske članke, predvsem v tiste, ki jih objavlja v rubriki Kaj sploh počnem tukaj. V njih se Paljk sprašuje o smislu bivanja v današnji družbi, odpira etična, moralna, verska vprašanja, ki pa so velikokrat povezana z

aktualnimi problemi Slovencev v Italiji - že zaradi tega je knjižni izbor razveseljiva novica, saj bo bralcem v osrednji Sloveniji, katerim večkrat očitamo, da niso seznanjeni z manjšinskim življenjem, približal delček našega vsakdana. Tako se na primer v knjigi pojavi tudi solidarnostni maraton za (zda) že nekdanjo) Tržaško knjigarno.

V Velikih Žabljah rojeni novinar v svoje spise vpleta tudi zelo vsakdanje stvari, od nogometu do Facebooka, srčno rad pa piše o svoji veliki ljubezni - knjigah. »Paljk se brati z branjem kot malokdo na Slovenskem in o avtorjih in delih, ki so mu ljubi, nadrobno poroča, kot da bi moralno intenzivno srečanje s tujo literaturo odzveneti še v njegovem pisanju, kot da bralsko doživetje ne bi bilo popolno, če ga ne bi delil še z drugimi,« je zapisal urednik Aleš Berger. (pd)

TOMIZZEV DUH Zlobec, steček stiha

MILAN RAKOVAC

Slovenska literata Jaša (posthumno) in Ciril Zlobec sta bila na saraevskih Dnevih poezije nagrajena s priznanjem steček. Nagrado v Bosni in Hercegovini od leta 1999 podeljujejo posameznikom, ki se so izkazali s humanitarnim angažmajem v času zadnje balkanske vojne. Nagrada steček, sicer kiparska replika kamnitega nagrobnega spomenika, srednjeveške ostaline na bosansko-hercegovskih tleh, je oblika oddolžitve sedanje države književnikom iz drugih dežel, ki so v času vojne stali ob strani obleganemu Sarajevu., poročajo agencije. »Kar pa se mene tiče, sem bil s še dverema slovenskima akademikoma član takoj po bosanski vojni ustanovljene mednarodne Lige humanistov, ki je imela sedež v Sarajevu. Seveda se me tam dobro spominjajo tudi kot zadnjega predsednika zvezne jugoslovanskih pisateljev leta 1985/1986, ko sem nasprotoval tedaj že očitnemu poskusu Srbije, da bi si podredila ostala kulturna središča,« se ne tako davnega časa spominja akademik Zlobec.

Naključje je hotelo, da sem istega večera, ki je dragi Ciril prejemal eno najpomembnejših nagrad v južnoslovenskem prostoru, tudi sam imel nastop v Sarajevu. Nisem mu mogel osebno čestitati, naj bo torej ta skromen zapis za voščilo. Dva Slovence, oče in sin, nagrajena s stečkom, svojevrstnim simbolum bosanske unikatnosti in samobilnosti! Na teh straneh sem že pisal o Čirotu, kot ga kličejo prijatelji. Pred petnajstimi leti nas je podprt, ko smo v Umagu z Nelido Milani, Uldeicom Bernardijem in štvilnimi Istrani na no-

ge postavljali Forum Tomizza. Ciril Zlobec, akademik, partizan, humanist pa je predvsem velik pesnik. Na tej strani Kolpe imamo prevedenih trinajst knjig njegove poezije, odziv na njegov pesniški credo nejenja. Ob tem janj, za Slovenijo, za Bosno in Hercegovino pomembnem trenutku je najbolje, da skupaj preberemo njegovo pesem Slovenski sonet: »Vsi smo krivi. A kdo naj nas obodi?/ Vsi smo že podali svojo izjavo,/ vsi smo že drug drugega zaslili,/ končajmo, bratje krvci, preiskavo./ Oslepjeni Polifemi smo,/ mačevalno krvca zasledujemo/ in drug drugemu se posmehujemo/ z njih kratko pamesto: NIHČE!/ In modri Odisej je res NIHČE!/ S to psovko šel je, kot berač na zimo,/ sam in plah, prodajat se v tujino./ Brez strahu vrnimo se v votlino./ In brez upanja. Le vhod pustimo/ odprt. Zaradi zraka.«

Spominjam se svojih pesniških začetkov in vpliva Pesmi širih. Znamenita četverica (Janez Menart, Kajetan Kovič, Tone Pavček in Ciril Zlobec) je kot paradigmatska fronta sijajnih pesnikov, bivših borcev za svobodo, pomembno zaznamovala slovensko pa tudi jugoslovansko povočno obdobje. Zlobec o fenomenu slovenskega odnosa do poezije v intervjuju 2012 pove tako: »Založbe so hotele Pesmi širih takoj ponatisniti, ampak smo rekli ne. Spet nas bodo žrli! Najprej se moramo še individualno utrditi ... Tako smo po 35 letih pristali na to, da izdajo zbirko Pesmi širih. Ko je izšla, smo bili več kot presenečeni, ker je bila sprejeta z veliko pozornostjo. Nove izdaje so si sledile

Poklon Radu Simonitiju ob 100-letnici rojstva

V Goriških Brdih bodo v nedeljo slovesno obeležili 100. obletnico rojstva skladatelja in dirigenta Rada Simonitija. Spominu na rojak v velikega slovenskega glasbenika se bodo poklonili z odprtjem razstave Podobe Brd mi zapojo v avli Gradu Dobrovo ob 16.30, odkritjem spominske plošče na rojstni hiši v Fojani ob 17.30 in osrednjo prireditvijo v dvorani Vinisce kleti Goriška Brda ob 19. uri. Slavnostna govornika bosta Mitja Bervar in Vasko Simoniti. Sledil bo kulturni program. (km)

Pedenjped v Srečkinem sobotnem abonmaju

Danes s pričetkom ob 10. se začenja gledališka sezona za male obiskovalce Kosovelovega doma Šežana. Začenjanjo se sobe v družbi škratke Srečke, ki male obiskovalce privede v pravljично gledališko vzdušje, pa tudi uvaja v animirane filme sinhronizirane v slovenščini, ki si jih otroci lahko ogledajo bodisi v sobotah, bodisi v drugih dneh dočlenih po mesečnem koledarju. Sezono otvarja gledališka velika uspešnica Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta Pedenjped, to je avtorski projekt igralca Primoz Forteja po otroških pesmicah Niko Grafenauerja. Mali gledalci se bodo zabavali s pesmicami in dogodivščinami ustvarjalno porednega Pedenjpeda, ki se bo preizkusil v prirejanju slikarske razstave, vigranju brez posluha, v boju proti ogledalu in bo medtem pojedel veliko sladkarij. V Pedenjpedovem vsakdanu ni elektronskih naprav, saj je deček, ki še verjame v ustvarjalnost in domišljijo. Režijo in igro je pospial priznani igralec Primoz Forte, ob njem sodeluje Marko Škarab. Sceno je podpisal Peter Furlan.

